

Voorwoord

In 2011 is het plan Integraal Beheer Openbare Ruimte (IBOR) (R-MRM/2011/1358) opgesteld. Er zijn toen interactieve sessies gehouden met de gemeenteraad en één met de wijk en dorpsraden. Beiden vonden dat alle gebieden minimaal aan beeldkwaliteit B moesten voldoen en de dorpskernen en toeristische/recreatief/healthcampus zelfs aan beeldkwaliteit A. Op grond van de beschikbare middelen in de begroting is bepaald dat overal beeldkwaliteit B wordt aangehouden wat tot heden nog steeds het beleid is. Welke kwaliteit behoort bij beeldkwaliteit B hebben we vastgelegd in een schouwboekje (R-MRM/2011/1897). Deze zal bij het Integraal Uitvoeringsprogramma openbare ruimte (IUP) straks ook raadpleegbaar zijn.

Voor het technisch wegenbeheer is kwaliteit B in de afgelopen jaren moeilijk haalbaar gebleken. In de vergadering van 30 mei 2013 heeft de raad bepaald dat de kwaliteit op dat moment minimaal moet worden vastgehouden op basis van een jaarlijks beschikbaar budget van € 1.050.000. Inmiddels is de kwaliteit zodanig verbeterd dat deze nu ook gemiddeld B is.

Alle beleidsdocumenten die voor het IBOR relevant zijn actueel en up-to-date. Dit IUP geeft nog eens een totaaloverzicht van de relevante beleidsdocumenten en de daarmee gemoeide middelen. Uiteindelijk met de bedoeling om een overzicht te geven welke (onderhouds)werkzaamheden de komende twee jaar daadwerkelijk tot uitvoer komen en welke werkzaamheden de twee daarop volgende jaren zijn gepland. Dit met uitzondering van het wegbeheer. Dit wordt iedere twee jaar na de visuele inspectie opnieuw bepaald.

In het IUP zijn alle uitbreidingswerken opgenomen en alle projecten die verbetering van het functioneren en de leefbaarheid van de openbare ruimte tot doel hebben. Naast technische eisen vanuit het oogpunt van beheer spelen ook (functionele) wensen van bewoners, bedrijven, bestuur, gemeente Boxmeer zelf en van wijk- en dorpsraden een belangrijke rol.

Uitgangspunt blijft een veilige inrichting van de openbare ruimte en goed onderhoud. Goed onderhoud verlengt de levensduur en maakt het mogelijk investeringen verantwoord uit te stellen.

Naast de concrete uit te voeren maatregelen op korte termijn is in deze IUP rapportage ook aandacht voor ontwikkelingen en trends die mogelijk consequenties hebben voor de inrichting en het beheer van de openbare ruimte op de (midden)langere termijn. Daarbij te denken aan de ruimtelijke adaptatie ten gevolge van klimaat verandering en ouderen die langer thuis wonen. Ook de revitalisatie opgave van de openbare ruimte door gewijzigd gebruik enerzijds en anderzijds door het bereiken van het einde van de technische levensduur, wordt toegelicht. Tot slot kennen we de Participatiesamenleving waarbij burgerparticipatie in beheer en onderhoud van de openbare ruimte steeds meer gemeengoed wordt.

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
Inhoudsopgave	5
1. Het IUP Openbare Ruimte	7
1.1. Doelstelling	7
1.2. Kader	7
2. Procedure	9
2.1. Criteria	9
2.2. Prioritering	9
2.3. Presentatie	9
2.4. Besluitvorming	10
2.5. Communicatie	11
2.6. Voortgangsbewaking	11
3. IUP 2016 - 2019	13
3.1. Wegbeheer	13
3.1.1. Technisch beheer	13
3.1.1. Verzorgend beheer	15
3.2. Groenvoorzieningen en bomen	16
3.2.1. Openbaar groen	16
3.2.2. Boombeheer	17
3.2.3. Bermbeheer	18
3.2.4. Slootbeheer	19
3.2.5. Speeltoestellen	19
3.3. Duurzaamheid	20
3.4. Riolering	22
3.6. Natuur en landschap	24
3.7. Verkeer en vervoer	25
3.8. Openbare verlichting	27
3.9. Herinrichting openbare ruimte	28
3.10. Gemeentelijke projecten	28
3.11. Projecten Derden	29
3.12. Nutsbedrijven	30
3.13. Projecten andere overheden	30
3.14. Financiën	30
4. Nieuwe ontwikkelingen en trends	33
4.1. Ruimtelijke adaptatie	33
4.1.2. Masterplan Water	36
4.2. "Kijk eens door de ogen van de oudere"	40
4.3. Participatiesamenleving in relatie met de openbare ruimte	41
4.4. Revitalisatie opgave van de openbare ruimte	42
5. Samenvatting	45
5.1. Conclusie	45
5.2. Aanbevelingen	46
Bijlage 1. Lijst onderhoud wegen 2016 – 2017	49

1. Het IUP Openbare Ruimte.

Het IUP Openbare Ruimte is ontwikkeld om een overzicht te geven van alle IBOR beleidsvelden welke jaarlijks worden vertaald in werken en projecten in de openbare ruimte die in uitvoering of in voorbereiding zijn of komen. De werken en projecten worden aangedragen vanuit verschillende beheerdisciplines. De beheerders van de verschillende taakvelden wegen, riool, groen, verlichting en natuur beheren de openbare ruimte en zijn met name verantwoordelijk voor de inbreng van werken en projecten vanuit hun beleidsveld. Bij alle werken en projecten worden de technische en functionele eisen en wensen geïnventariseerd en op elkaar afgestemd. Daarnaast worden de beschikbare financiële middelen in de afwegingen betrokken. Zo ontstaat een overzicht van werken en projecten waarbij integrale afweging en afstemming heeft plaatsgevonden.

1.1. Doelstelling.

Het IUP is het instrument om het groot onderhoud en de aanleg van nieuwe openbare ruimte efficiënt en planmatig uit te voeren. Het IUP zorgt voor een integrale uitvoeringsplanning van deze werkzaamheden binnen het beschikbaar gestelde budget. Het IUP is opgesteld om meer inzicht te geven in de samenhang van de verschillende beheerdisciplines. Daarnaast is het een communicatie instrument zowel richting de politiek maar zeker naar de burgers en bedrijven om inzichtelijk te maken wat van de gemeente mag worden verwacht op het gebied van IBOR en welke werken de komende jaren tot uitvoer komen.

Het IUP heeft de volgende doelstellingen:

- Tegengaan van kapitaalvernietiging;
- Efficiënte inzet van financiële middelen;
- Juiste afstemming en afweging van de uit te voeren maatregelen;
- Beperking van overlast voor burgers en bedrijven;
- Duidelijk overzicht van alle grote en ingrijpende maatregelen in de openbare ruimte;
- Het IUP geeft inzicht in de eerste twee jaar en een doorkijk voor de komende vier jaar.

1.2 Kader.

De in het IUP opgenomen werken zijn veelal projecten die voortvloeien uit het technisch op peil houden van de openbare ruimte. Dit om kapitaalvernietiging te voorkomen. Een deel wordt gevormd door inrichtingsplannen ten behoeve van in- en uitbreidingen hoofdzakelijk ten behoeve van woningbouw. Het kader waarbinnen de beheerwerkzaamheden (technisch onderhoud) uitgevoerd moeten worden is vastgelegd in diverse beheerplannen o.a. wegenbeheer, groenbeheer, verlichting, boombeheerplan, verkeersveiligheidsplan, Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan, waarin ook de financiële middelen geregeld zijn. De in- en uitbreidingsplannen worden gefinancierd door het Grondbedrijf en in een incidenteel geval door een externe partij.

Het IUP wordt om de twee jaar geactualiseerd. Daarbij is het taakveld wegbeheer leidend. Hier is immers de kans op kapitaalvernietiging het grootst. Uitstel van technisch noodzakelijk onderhoud kan tot hoge (vervangings)kosten leiden. Op basis van de tweejaarlijkse visuele inspectie wordt het technisch noodzakelijk onderhoud vanuit wegbeheer gepland. Vanaf dat moment kan het proces tot opstellen en actualiseren van het IUP worden opgestart. Op basis van de opgestelde principe planning kent het IUP-planproces dan een doorlooptijd van ca. 20 weken.

Concreet heeft dit tot gevolg dat de eerste twee jaar bestaan uit werkzaamheden en projecten die normaal gesproken ook daadwerkelijk binnen deze periode tot uitvoer komen. De twee daarop volgende jaren geven inzicht in de voorgenomen projecten. Na de cyclische visuele inspectie van de wegen wordt na twee jaar het IUP geactualiseerd.

2. Procedure.

In dit hoofdstuk wordt toegelicht op welke wijze het IUP tot stand is gekomen.

2.1 Criteria.

Niet alle werkzaamheden worden opgenomen in het IUP. Daarom zijn criteria opgesteld waaraan een IUP-project moet voldoen. Projecten die in het IUP worden opgenomen zijn:

- Werkzaamheden waarbij de gemeente Boxmeer een betrokken partij is;
- Werkzaamheden waarvan de uitvoering uit technisch oogpunt noodzakelijk is;
- Reconstructies en/of renovatiewerkzaamheden van redelijke omvang;
- Maatregelen, waarbij sprake is van functionele wijzigingen van de openbare ruimte;
- Werkzaamheden die door de wijk- en dorpsraden als noodzakelijk of gewenst zijn aangedragen en bestuurlijk zijn geaccordeerd.
- De werkzaamheden moeten plaatsvinden in de openbare ruimte.

2.2 Prioritering.

De verschillende beheerdisciplines (weg-, groen-, rioolbeheer, natuur en openbare verlichting) en diverse externe partijen (woningbouwcorporaties, nutsbedrijven, waterschap, provincie e.d.) werken met meerjarenplanningen. Deze worden met elkaar vergeleken en op elkaar afgestemd. Ook wordt bij het plannen van werkzaamheden rekening gehouden met de grootschalige (in- en uitbreidings-)plannen die door andere gemeentelijke afdelingen worden voorbereid.

Vaak blijken hierbij jaarschijven niet met elkaar overeen te komen en moet een afweging worden gemaakt. De gemeente streeft ernaar aanleg van en onderhoud aan de openbare ruimte volgend te laten zijn aan bouwactiviteiten en grootschalige renovaties van derden. Hiermee wordt voorkomen dat schade wordt veroorzaakt aan de pas vernieuwde openbare buitenruimte.

In nauw overleg met alle betrokken partijen worden de afwegingen gemaakt en wordt besloten in welke jaarschijf een project op het IUP wordt geplaatst. Criteria die de prioriteit beïnvloeden zijn:

Hoge prioriteit

- de veiligheid van de huidige voorziening komt in gevaar;
- veranderingen in wet- en regelgeving vragen om aanpassing;
- er is sprake van dreigende kapitaalsvernietiging;
- er zijn financiële middelen beschikbaar.

Lage prioriteit

- de huidige voorziening is functioneel: de belevingswaarde vraagt een aanpassing;
- externe partijen vragen om het project uit te stellen.

2.3 Presentatie.

Van sommige projecten is minder concreet aan te geven wanneer de werkzaamheden buiten kunnen starten. Dit betreft de ontwikkelingsprojecten en alle projecten die niet zijn opgenomen in de eerste twee jaarschijven. Voor deze projecten staat de 'start uitvoering' nog niet vast. Hiermee kan nog geschoven worden. Van alle projecten wordt een 'paspoort' gemaakt. Hierin wordt opgenomen wat er gaat gebeuren, wie de initiatiefnemer is en wanneer de werkzaamheden worden uitgevoerd. Het paspoort zal gekoppeld worden aan een digitale kaart.

Doel is om alle projecten weer te geven op een digitale kaart welke kan worden geraadpleegd via het gemeentelijk GISportaal. Hiermee is alle info voor iedereen beschikbaar en kan dit ook naar buiten worden ontsloten. Hieronder een weergave zoals dat vanuit het GISportaal kan worden gepresenteerd.

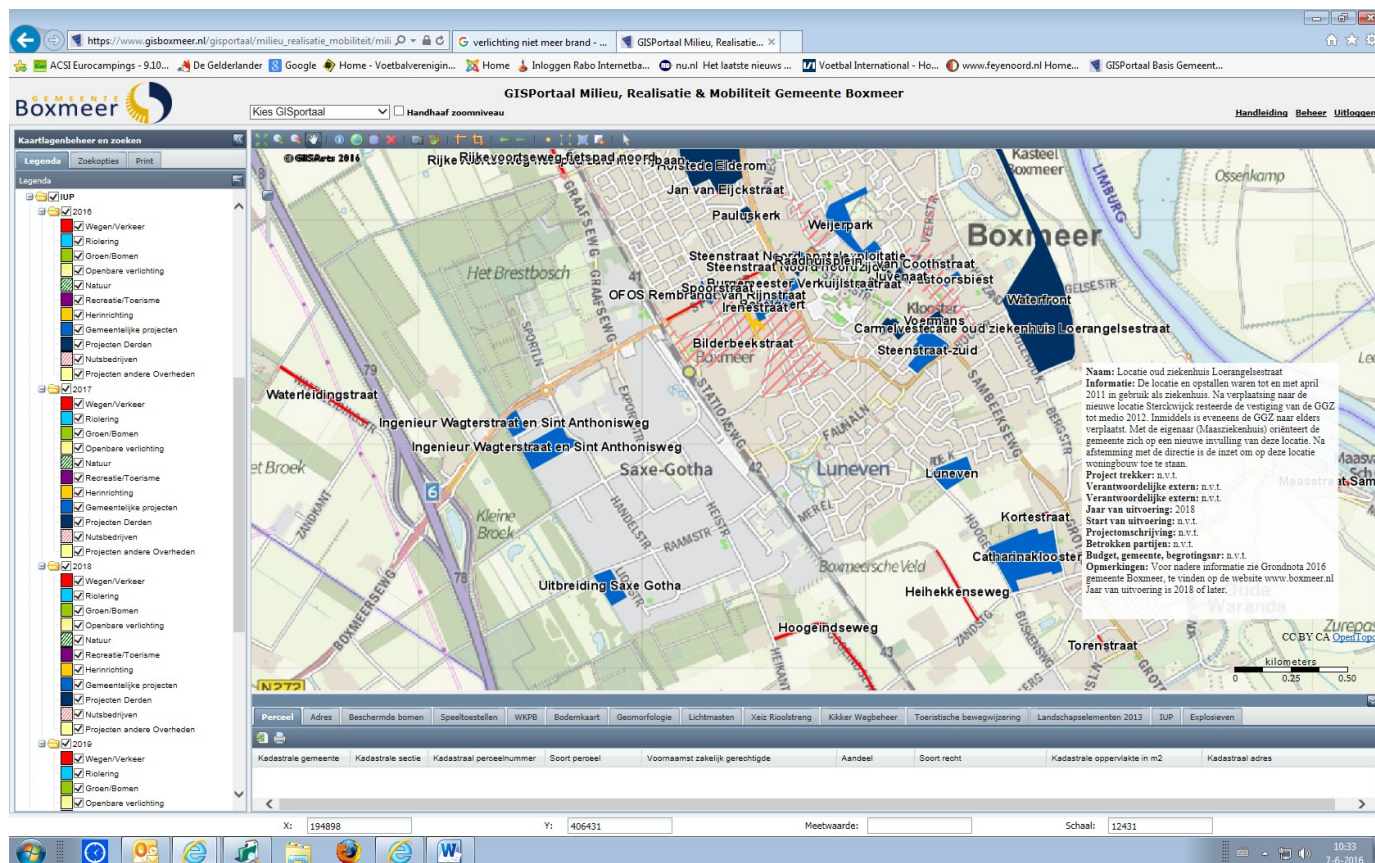

Fig. 1: Uitsnede IUP testpagina GISportaal gemeente Boxmeer d.d. 7-6-2016.

Voor inwoners zal het IUP ook raadpleegbaar worden op de website van de gemeente Boxmeer.

2.4 Besluitvorming.

Het IUP wordt opgesteld door de afdeling Openbare Werken van de sector Ruimte. Het concept-IUP wordt met alle betrokken disciplines besproken en daarna, ter besluitvorming voorgelegd aan het College van Burgemeester en Wethouders. Na deze besluitvorming wordt het IUP ter kennisneming aangeboden de wijk- en dorpsraden en de gemeenteraad.

In deze besluitvorming worden de projecten betreffende in- en uitbreidingsplannen formeel niet meegenomen. Omdat deze projecten nagenoeg altijd een relatie met de openbare ruimte hebben worden ze wel in het IUP opgenomen. Deze projecten worden voor besluitvorming apart voorgelegd aan het College en raad vanuit het grondbedrijf.

2.5 Communicatie.

In de gemeente Boxmeer is inspraak gemeengoed. Het IUP zelf is volgens de inspraakverordening niet inspraakplichting. De wijk- en dorpsraden spelen in deze echter een belangrijke rol als klankbord. Zij signaleren knelpunten en vervullen de functie van klankbord.

Het IUP wordt eenmaal per twee jaar opgesteld. Door de wijk- en dorpsraden in dit proces te betrekken is het mogelijk om de wensen en/of klachten die verder gaan dan een kapotte lichtmast of een scheve stoeptegels, integraal mee te nemen binnen de technische noodzaak van de projecten en de beschikbaarheid van middelen. Nu komen vanuit alle wijk- en dorpsraden regelmatig vragen die in dit proces een plek zouden moeten hebben. Door dit eenmaal per twee jaar te inventariseren wordt dit proces beter gestructureerd.

Bij het opstellen van dit IUP is aan alle wijk- en dorpsraden input gevraagd. In het formulier R-BR/2016/234 zijn alle verzoeken en reacties hierop opgenomen. Deze lijst heeft gediend als input voor het opstellen van de diverse beleidsdocumenten en het uiteindelijke IUP.

Hoe om te gaan met communicatie bij werkzaamheden is in 2010 een communicatieprotocol openbare ruimte opgesteld. Dit protocol is een leidraad voor communicatie bij gemeentelijke werkzaamheden in de openbare ruimte. Dit betreft zowel planvorming als ook uitvoering. Aangezien die werkzaamheden verschillend zijn in intensiteit en een andere beleving tot gevolg kunnen hebben, is de communicatie afgestemd naar verschillende situaties. Nu het IUP als communicatie instrument is ontwikkeld is het communicatieprotocol hierop aangepast (R-MRM/2016/1952).

2.6 Voortgangsbewaking.

De uitvoering van werken is en blijft een dynamisch proces. Door het constant blijven volgen van de projecten tijdens de voorbereiding en uitvoering wordt een goed inzicht verkregen in het uiteindelijke resultaat, de kosten en de subsidies.

In het IUP wordt een gepland startjaar van uitvoering genoemd. Doch door diverse invloeden kan het noodzakelijk zijn incidenteel de planning bij te stellen. Hierbij moet worden gedacht aan: gewijzigde inzichten, vertraagde (vergunningen-)procedures, inspraak, veranderende wetgeving, bestuurlijke besluitvorming, besluitvorming bij derden, etc.. Indien een dergelijke situatie zich voordoet wordt hiervan in de periodieke voortgangsrapportages melding gemaakt.

Afwijkingen in planning en financiën worden in aan het College gerapporteerd. In deze rapportage worden de volgende meldingen behandeld:

- Stadium waarin de projecten zich bevinden;
- Afwijkingen ten aanzien van de planning en voortgang;
- Afwijkingen ten aanzien van de financiën en de dekking.

Projecten van externe partijen en het grondbedrijf zijn alleen ter informatie opgenomen. Hierover vindt geen rapportage plaats vanuit het IUP.

3. IUP 2016 - 2019

Zoals al aangegeven zal IUP bestaan uit een projectenlijst die een doorkijk maakt naar de komende vier jaar. Deze lijst wordt om de twee jaar geactualiseerd.

Dit IUP geeft inzicht in de projecten die de komende vier jaren zijn gepland. De projecten opgenomen in de jaarschijf 2016 en 2017 zijn concreet en derhalve grotendeels uitvoerbaar. De projecten in de jaarschijf 2018 en 2019 behoeven nog onderzoek en voorbereiding waardoor het exacte jaar van uitvoering nog niet zeker is. Meer jaarschijven opnemen is niet wenselijk omdat dit verwachtingen schept die mogelijk niet nagekomen kunnen worden. Om toch continu inzicht te blijven houden in de projecten die voor de middellange termijn gepland zijn, wordt voor 2018 een nieuw IUP opgesteld.

3.1. Wegbeheer.

Het onderhoud wegen is op te delen in het technisch beheer waarbij de feitelijke onderhoudskwaliteit maatgevend is. Deze is vastgesteld op kwaliteitsniveau B.

Daarnaast kennen we het verzorgend beheer. Daarbij is het onderhoudsniveau vastgesteld op beeldkwaliteit B. Hierbij gaat het de toegestane vervuiling van de verhardingen.

3.1.1. Technisch beheer.

Voor het bepalen van het grootonderhoud wegen is in oktober/november 2015 de tweejaarlijkse wegininspectie uitgevoerd. Daarbij is de kwaliteit van alle verhardingen in de gemeente Boxmeer middels een globale visuele wegininspectie in beeld gebracht. Op basis van de inspectie blijkt dat de gemiddelde kwaliteit gestegen is naar het vastgestelde niveau B.

288 CROW kwaliteitscatalogus	CROW 146/147 Wegbeheer	Asfalt	Elementen	Cementbeton	Totaal
A+ (zeer goed)	Er is geen schade	2%	24%	0%	25%
A (goed)	Er is enige schade	47%	11%	0%	59%
B (voldoende)	De waarschuwingsgrens is overschreden	7%	0%	0%	7%
C (matig)	De richtlijn is overschreden (onderhoud binnen twee jaar noodzakelijk)	4%	0%	0%	4%
D (te slecht)	De richtlijn is meer dan een klasse overschreden (onderhoudsachterstand)	3%	2%	0%	5%

Tabel 1: : Kwaliteit onderhoud wegen 2015.

Uit bovenstaande tabel blijkt dat het voldoende is gesteld met de kwaliteit van de verhardingen. In een normale verdeling bevindt zich 5 tot 10 procent van het areaal in slechte staat. In bovenstaande blijkt dat 9 procent van het beheerareaal de richtlijn heeft gepasseerd en binnen twee jaar groot onderhoud nodig is. Ten opzichte van 2014 is de kwaliteit van verhardingen flink verbeterd. In 2014 was circa 9 procent achterstallig, nu is dat teruggebracht naar zo'n 5 procent. Het percentage wat 'zeer goed' scoort is afgenomen van 42 procent in 2013 tot 25 procent in 2015.

omschrijving	Inspectie 2012	Inspectie 2013/2014	Inspectie nov. 2015
Oppervlakte totaal	2.236.634 m ²	2.348.388 m ²	2.338.165 m ²
Oppervlakte asfalt	1.430.937 m ²	1.471.891 m ²	1.461.516 m ²
Oppervlakte elementen	805.697 m ²	876.497 m ²	859.079 m ²
Percentage kwaliteit D	12 %	9 %	5 %
Percentage kwaliteit C	4 %	4 %	4 %
Percentage kwaliteit B	14 %	10 %	7 %

Tabel 2: Vergelijking hoeveelheden en de kwaliteit van de verhardingen van de afgelopen jaren.

Het valt op dat de kwaliteit van de verhardingen de afgelopen jaren is verbeterd. Hiervoor kan de volgende verklaring worden gegeven:

- De afgelopen jaren heeft er veel onderhoud aan asfaltverhardingen plaatsgevonden en met name in het buitengebied. Hier zijn in verhouding met binnen de bebouwde kom de onderhoudsmaatregelen voordeliger omdat er geen of veel minder aanpassingen aan goten en aanliggende verhardingen nodig zijn;
- Verder zijn veel oppervlakte behandelingen uitgevoerd met als doel om het schadebeeld rafeling te verhelpen. De daarbij gehanteerde onderhoudsmaatregel heeft een levensduur van 5 tot 9 jaar. Met name voor de stille wegdekken wordt de levensduur met deze maatregel verlengd. Deze maatregel kan niet onbeperkt worden toegepast wat tot gevolg heeft dat op termijn hogere kosten zullen optreden voor het vervangen van de deklagen (frezen en opnieuw een asfaltdeklaag aanbrengen). Het effect op de kwaliteit is uit tabel 2 duidelijk af te lezen.
- Voor de elementenverhardingen zijn de lokale schades aangepakt middel het inzetten van een stratenmakers ploeg. Door een gedegen voorbereiding is deze ploeg zeer effectief ingezet en zijn de ernstige schades fors afgenomen.
- Tot slot is het zo dat de afgelopen winters erg zacht waren waardoor er geen extra schade is ontstaan ten gevolge van de vorst.

Uitstel van onderhoud aan stille wegdekken leidt tot snelle rafeling en verdwijnen deklaag. De landelijk gehanteerde onderhoudsmaatregel is na gemiddeld 7 à 8 jaar vervangen dunnen deklaag en na 15 jaar vervangen tussen- en deklaag. Tussentijds klein onderhoudsvakken met SMA 0/6. In Boxmeer hanteren we als onderhoudsmaatregel een oppervlakte behandeling.

Fig. 2: Bron M+P adviseurs, presentatie geluid in stedelijke omgeving Rotterdam.

De komende jaren wordt een piek verwacht op het onderhoud aan de stille wegdekken. Dit zal een negatief effect hebben op de kwaliteit van het totale areaal wegen.

Op basis van de vastgestelde beheerstrategie op 30 mei 2013 is jaarlijks € 1.050.000 benodigd voor het technisch onderhoud aan de verhardingen. De uit te voeren onderhoudsmaatregelen voor 2016 en 2017 zijn weergegeven in bijlage 1. De grotere werken worden opgenomen in het IUP.

Naast de grotere werken wordt ook regulier onderhoud verricht zoals kleine herstratingen, reparaties zit in budget van € 1.050.000.

Verder kennen we ook nog het onderhoud bermen inclusief. Deze taken worden enerzijds door onze eigen buitendienst uitgevoerd en aan diverse aannemers uitbesteed en zijn niet in het IUP opgenomen. Voor het verleggen van bermen ter behoeve van de afwatering is jaarlijks € 60.000 beschikbaar.

3.1.1. Verzorgend beheer.

Ook hiervoor is het onderhoudsniveau vastgesteld op beeldkwaliteit B. Dit betekent dat er enige vorm van vervuiling middels zwerfafval, natuurlijkafval en onkruid op verhardingen mag bestaan. Het schouwboek integrale beeldkwaliteit (R-MRM/2011/1897) geeft duidelijk aan welk niveau hiermee wordt bedoeld.

Ondanks het reeds jaren aangekondigde voornemen om het gebruik van chemische bestrijdingsmiddelen terug te dringen kwam het besluit om per 30 maart 2016 het gebruik te verbieden onverwacht. De verwachting was dat het definitieve besluit de markt nog ruimte zou bieden om in te spelen op dit besluit. Dit besluit houdt in dat ook de gemeente Boxmeer per 1 april over is gegaan op niet chemische onkruidbestrijding op verharding. In de overeenkomst met de aannemer (Europese aanbesteding) was reeds rekening gehouden met het mogelijk verbod op chemische middelen. Dit heeft wel tot gevolg gehad dat de onderhoudskosten met € 84.400 zijn gestegen naar € 298.700. Het betreft hier reguliere beheertaken die niet in het IUP worden opgenomen.

Fig. 3: vastgesteld onderhoudsniveau verhardingen (schouwboek)

3.2. Groenvoorzieningen en bomen.

Naast het openbaar groen en de bomen is onderhoud te onderscheiden aan de natuur, landschap, bermen en sloten. Het betreft hier hoofdzakelijk bestendig dagelijks beheer waarbij o.a. de Flora- en Faunawet van belang is. Het is een kaderwet betreffende de duurzame instandhouding van wilde planten en dieren in Nederland. Het college heeft de gedragscode "Bestendig beheer en onderhoud groenvoorzieningen", opgesteld door de vereniging Stadswerk Nederland, van toepassing verklaard waardoor het mogelijk is op een verantwoorde wijze projecten voor te bereiden en werkzaamheden uit te voeren. Een door het ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie goedgekeurde gedragscode geldt voor 5 jaar voor alle in de gedragscode beschreven werkzaamheden. De gedragscode Flora en Faunawet van de Stichting Stadswerk Nederland is goedgekeurd d.d. 29 oktober 2014 en is geldig tot 29 oktober 2019.

Bestendig beheer wordt niet opgenomen in het IUP omdat dit reguliere beheertaken betreft binnen de vastgestelde beleidskaders wat geen aanpassingen van de inrichting tot gevolg heeft.

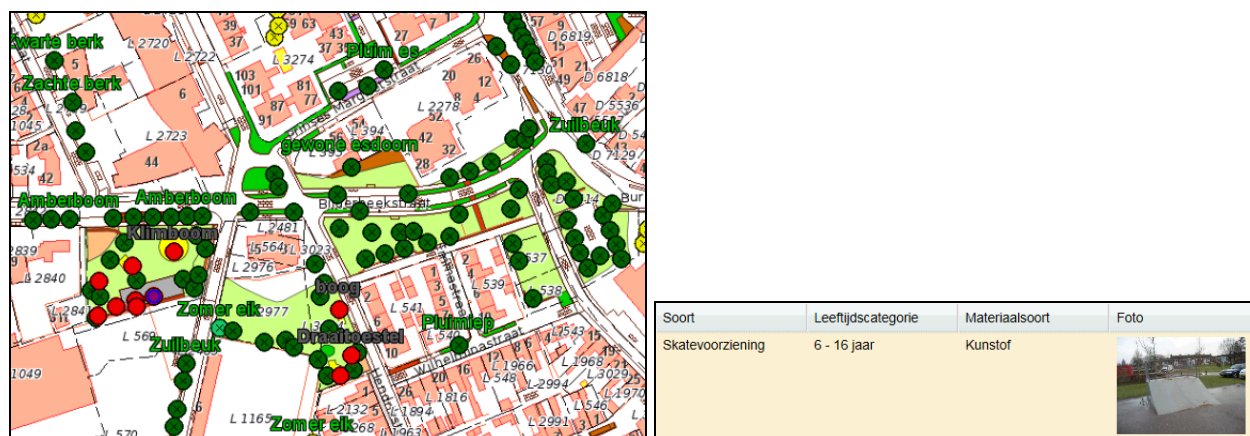

Fig. 4: uitsnede beheerkaart groenbeheer, speeltoestellen en bomen.

3.2.1. Openbaar groen.

Het totale areaal openbaar groen omvat 776.722 m². In figuur 5 is weergegeven waaruit dit is opgebouwd. Het beheer wordt grotendeels uitgevoerd door IBN waarvoor in de begroting een budget beschikbaar is van € 540.000.

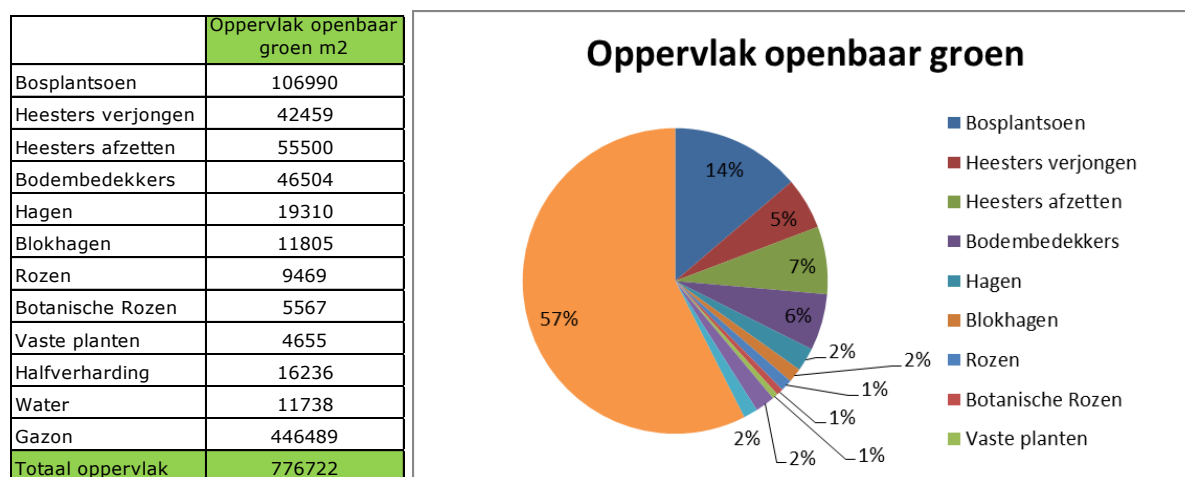

Fig. 5: Weergave areaal openbaar groen (binnen de bebouwde kom)

Ook het openbaar groen wordt onderhouden op beeldkwaliteit niveau B. Figuur 6 laat zien aan welke eisen het onderhoud moet voldoen.

Fig. 6: beeldkwaliteit beplanting, gazon en hagen.

Het onderhoud van het openbaar groen is contractueel meerjarig weggezet bij het IBN. Voor het totale groenbeheer binnen de bebouwde kom is jaarlijks € 605.000 beschikbaar. Enkel grotere aanpassingen aan het openbaar groen worden in het IUP opgenomen.

3.2.2. Boombeheer.

Op 19 mei 2016 is het boombeheerplan gemeente Boxmeer 2016-2025 door de raad vastgesteld.

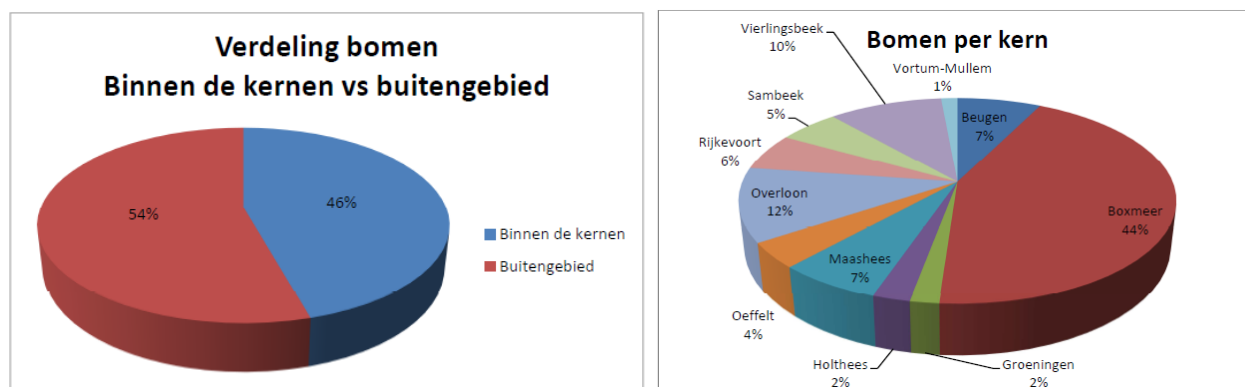

Fig. 7: Verdeling bomenbestand gemeente Boxmeer.

Het totale aantal individuele bomen van de gemeente bedraagt 21.222 stuks (inventarisatie en boomveiligheidscontrole december 2015). Gemiddeld genomen over Nederland heeft een gemeente 0,5 boom per inwoner. De gemeente Boxmeer heeft, met in het totaal 28.467

inwoners (peildatum 31 december 2015), een hoger aantal bomen per inwoner (0,75 boom per inwoner). Hiermee scoort gemeente Boxmeer dus boven het landelijk gemiddelde. In totaal staan 11.536 van de bomen in het buitengebied in de gemeente Boxmeer. Dat is met 54% een ruime meerderheid van de bomen die in het buitengebied staan. De overige 46% van de bomen staan verspreid in de kernen in de gemeente Boxmeer.

Naast het regulier boombeheer is met het vaststellen van het beheerplan ook een meerjarig investeringsplan voor het vervangen van laanbeplanting vastgesteld.

Plaats	Straat	Redenen	Aantal te kappen	Aantal nieuwe aanplant	Kap/boom	Kosten kap	Aanplant/boom	Kosten nieuwe aanplant	Totaal	2016	2017	2018	2019
Rijkevoort	Papenvoortdijk	Conditie slecht	74	96	€ 250	€ 18.500	€ 650	€ 58.500	€ 77.000		€ 77.000		
	Nieuwstraat	Wortelopdruk	12	12	€ 200	€ 2.400	€ 250	€ 3.000	€ 5.400				€ 5.400
	Rijkevoortse-dijk	Conditie slecht	22	22	€ 150	€ 3.300	€ 300	€ 6.600	€ 9.900		€ 9.900		
	Kerkveld	Conditie slecht	7	7	€ 250	€ 1.750	€ 650	€ 4.550	€ 6.300	€ 6.300			
Overtoon	Professor Asserstraat	Conditie slecht	13	13	€ 50	€ 650	€ 650	€ 8.450	€ 9.100				€ 9.100
	Heldersweg	Conditie slecht	31	31	€ 50	€ 1.550	€ 650	€ 20.150	€ 21.700				€ 21.700
	Pastoor van Bortellaan	Overlast	28	22	€ 200	€ 5.600	€ 250	€ 5.500	€ 11.100	€ 11.100			
	Pater Bleijstraat	Conditie slecht	10	6	€ 100	€ 1.000	€ 250	€ 1.250	€ 2.250	€ 2.250			
	Museumplein	Wortelopdruk	6	12	€ 100	€ 500	€ 650	€ 7.800	€ 8.300				€ 8.300
	De Bergkamp	Conditie slecht	29	29	€ 50	€ 1.450	€ 250	€ 7.250	€ 8.700				€ 8.700
Verlingsbeek	Achter de Linde	Wortelopdruk	28	26	€ 300	€ 8.400	€ 650	€ 13.000	€ 21.400				€ 21.400
	Helhoekse-weg	Kastanjeboedingsziekte	30	30	€ 200	€ 6.000	€ 650	€ 19.500	€ 25.500		€ 25.500		
	T'Veld	Kastanjeboedingsziekte	4	6	€ 150	€ 600	€ 250	€ 1.500	€ 2.100	€ 2.100			
Boxmeer	Winkelcentrum	Wortelopdruk	33	21	€ 300	€ 9.900	€ 5.000	€ 105.000	€ 114.900			€ 114.900	
	Weijerpark			42	€ -	€ 1.000	€ 1.000	€ 42.000	€ 42.000				€ 42.000
	Wingers	Conditie slecht	2	4	€ 150	€ 300	€ 650	€ 2.600	€ 2.900	€ 2.900			
	Parabelstraat	Kastanjeboedingsziekte	18	10	€ 100	€ 1.800	€ 300	€ 3.000	€ 4.800			€ 4.800	
Totaal aantal bomen			1294	376									
Totaal kosten										€ 24.650	€ 112.400	€ 119.700	€ 116.600

Tabel 3: vervanging bomen tijdens looptijd IUP 2026-2019.

Hierboven in tabel 3 zijn de vervangingsinvesteringen weergegeven welke jaarlijks bij de kadernota worden afgewogen en daarna in het IUP worden opgenomen. Daarnaast is structureel € 144.000 beschikbaar voor het uitvoeren van beheer aan de bomen. Dit budget wordt met ingang van 2017 structureel met € 20.000 verhoogd. Deze reguliere onderhoudswerkzaamheden worden niet in het IUP opgenomen.

3.2.3. Bermbeheer.

De gemeente Boxmeer beheert 517 kilometer weg waarvan ca. 325 km buiten de bebouwde kom. De totale lengte wegbermen, buiten de bebouwde kom, komt hiermee op ca. 650 km en heeft een oppervlakte van ca. 135 ha.

Voor aanvang van de maaiwerkzaamheden wordt het zwerfvuil uit de bermen verwijderd. In het voorjaar wordt op:

- De doorgaande wegen de eerste meter worden gemaaid en het maaisel afgevoerd.
- De overige wegen de eerste meter gemaaid en blijft het maaisel liggen.

In het najaar wordt:

- Op de doorgaande wegen de gehele berm gemaaid en het maaisel afgevoerd.
- Op de overige wegen de hele berm gemaaid en blijft het maaisel liggen.
- Bij de bomen en wegmeubilair handmatig bij gemaaid.

Op kruispunten van wegen en langs recreatieve fietspaden wordt drie maal per jaar gemaaid.

Het betreft hier bestendig beheer waarbij de gedragscode "Bestendig beheer en onderhoud groenvoorzieningen" van toepassing is. Uitvoering vindt grotendeels plaats door de eigen buitendienst en deels door uitbesteden. Voor het uitbesteden is € 43.200 beschikbaar. Het betreft hier regulier beheer wat niet in het IUP wordt opgenomen.

3.2.4. Slootbeheer.

In het op 13 oktober 2015 door de raad vastgestelde Verbreed Gemeentelijk Riolerings Plan 2015-2019 is als ambitievoorstel 7 opgenomen de toenemende betrokkenheid van de perceeleigenaar.

De zorgplicht hemelwater legt nadrukkelijk een verantwoordelijkheid bij de perceeleigenaar voor een doelmatige inzameling en verwerking van afvloeiend hemelwater van eigen terrein (bronaanpak). Pas als de perceeleigenaar hiertoe redelijkerwijs zelf niet in staat is, is de gemeente of het waterschap aan zet.

Voor het buitengebied vindt de afwatering en waterhuishouding via verschillende niveaus plaats. Daarbij hebben zowel het waterschap alsook de gemeente en de perceeleigenaren een belangrijke rol. In de toekomst zal de particulier/perceeleigenaar steeds vaker moeten bijspringen om droge voeten en een betaalbare rioolheffing te behouden. Hiervoor is communicatie en overtuigen cruciaal, maar zal in sommige gevallen stimuleren of afdwingen noodzakelijk zijn.

Ambitievoorstel VGRP 2015-2019.

Voorgesteld wordt om tijdens de aankomende planperiode de communicatie omtrent de verantwoordelijkheid en het belang van de rol van de perceeleigenaar te intensiveren. Perceeleigenaren met een significant oppervlak en geschikte gebiedskenmerken worden actief gestimuleerd om het afvloeiend hemelwater lokaal te verwerken. Gezamenlijk wordt de wenselijkheid van juridische middelen onderzocht.

Beheer waterlopen in buitengebied.

Dit wordt gerealiseerd door het waterschap, gemeente en perceeleigenaren. Het waterschap beheert de A-waterlopen. De B- en C-waterlopen vallen onder beheer bij de gemeente.

De A- en B-watgangen vallen onder de Keur. De Keur is een aanvulling op regels uit de Waterwet en is van toepassing op de rivieren, beken, sloten, grondwater en waterkeringen die in beheer zijn bij het waterschap. Maar ook op alle sloten en watgangen die eigendom zijn van anderen (o.a. agrariërs en tuinders). Dat betekent dat de gemeente jaarlijks voor 15 november 25 km B-watgangen moet hebben geveegd. Daarnaast hebben we 148 km C-watgangen te beheren. Totaal is hier € 94.000 beschikbaar voor het jaarlijks regulier beheer wat niet in het IUP wordt opgenomen.

3.2.5. Speeltoestellen.

Met het op 29 maart 2012 door de raad vastgestelde speelruimteplan wordt gestreefd naar kwalitatief en kwantitatief goede speelruimte. Speelruimte waar men vrij met elkaar kan spelen, sporten en ontmoeten. Het ontmoeten van de verschillende leeftijdsgroepen vormt een belangrijk doel. Met dit speelruimteplan zijn de inspanningen op het gebied van aanleg, beheer, onderhoud en financiering te verantwoorden. Om invulling te geven aan het te voeren beleid is er onder de wijk- en dorpsraden een inventarisatie geweest van de wensen, problemen en kansen ten aanzien van speelruimte. De uitkomsten zijn meegenomen in het formuleren van de condities voor kwalitatief goede speelruimte.

Het voorliggende speelruimteplan geeft het beleid weer voor de wijze waarop men de komende jaren met de speelruimte in het openbaar gebied om kan gaan. De

richtlijnen voor de spreiding van de formele speelplekken houden wel rekening met de demografische opbouw van een wijk en geven invulling aan de basiskwaliteit van speelruimte. De voorgestelde aanpassingen zijn met uitzondering van Overloon in overleg met de wijks- en dorpsraden gerealiseerd. Het beleid is vastgesteld voor de periode 2011-2021.

Fig. 8: verbeelding verschillende wijzen van speel aanleidingen.

Om de veiligheid van de speelvoorzieningen te kunnen waarborgen worden alle speelplekken op basis van het attractiebesluit periodiek onderworpen aan een inspectie. Voor het jaarlijks onderhoud is € 13.000 beschikbaar. Het betreft hier regulier beheer wat niet is opgenomen in het IUP

3.3. Duurzaamheid.

De gemeente heeft op verschillende wijzen een rol bij het thema duurzaamheid en verduurzaming. Voor het inrichten en beheer van de openbare ruimte ligt naast de vaktechnische invulling het zwaarte punt op klimaat adaptatie.

In paragraaf 4.1 wordt hier extra aandacht aan besteed. De recente wateroverlast in verschillende dorpen maar zeker in Boxmeer op 2 juni jl 2016 heeft de noodzaak tot maatregelen nog maar eens extra duidelijk gemaakt.

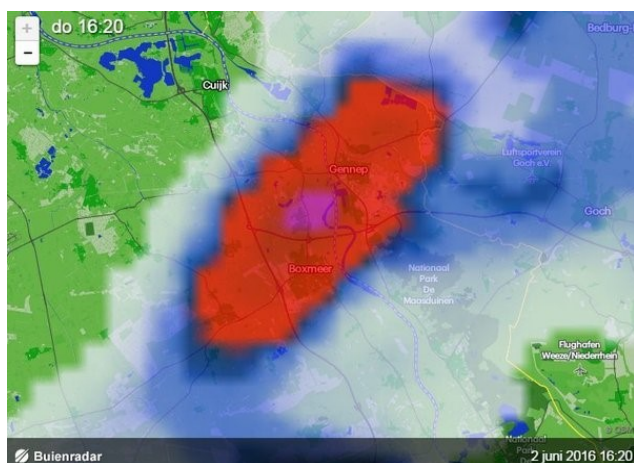

Fig. 9: Afbeelding buienrader 2 juni, 16.20 uur.

Foto 1: Wateroverlast Boxtmeer 2 juni, bron Maasdriehoek.

We werken aan een duurzame samenleving. We willen zelf het goede voorbeeld geven. Dat betekent dat we gebruik maken van de nieuwste technieken. Materiaalgebruik met de laagste milieulast is daarbij van groot belang. Met dimmen van de openbare verlichting en het toepassen van LED-verlichting wordt bijgedragen aan het reduceren van het energieverbruik en uitstoot van CO₂.

Bij wegbeheer kun je denken aan het verwijderen van teerhoudend asfaltgranulaat.

Bij riolering wordt bij voorkeur gekozen voor relining. Het bestaande riool wordt dan voorzien van een kunststof kous (binnenvoering). Dit is veel goedkoper dan traditioneel vervangen en geeft minder overlast (sleufloze techniek). Binnen de diverse beheervelden wordt invulling gegeven aan duurzaamheid. Daarbij worden de ontwikkelingen in de verschillende branches zorgvuldig gevolgd.

Fig. 10: Voorblad duurzaamheidsplan 2016-2020.

Het duurzaamheidsplan 2016-2020 is ter vaststelling aangeboden aan de gemeenteraad en wordt behandeld op 30 juni 2016. Naast de watertaken die zijn opgenomen in het gemeentelijk rioleringsplan (paragraaf 3.4) zijn binnen het duurzaamheidsplan diverse projecten opgenomen die een relatie met klimaatadaptatie en de openbare ruimte hebben, zoals: deelname klimaatbesteding Land van Cuijk 2030, tuinvergroeningactie, geveltuintjesproject, groene schoolpleinen en groenblauw bedrijventerrein.

Komen hier maatregelen uit die direct de inrichting van de openbare ruimte raken en van enige omvang zijn dan worden ze opgenomen in het IUP.

3.4. Riolering.

Het Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan (VGRP) Boxmeer voor de planperiode 2015-2019 is op 13 oktober 2015 door de raad vastgesteld. De term verbreed houdt verband met de wettelijke uitbreiding van de zorgplicht riolering. Volgens de wetgeving heeft de gemeente Boxmeer drie zorgplichten op het gebied van stedelijk waterbeheer:

- zorgplicht voor inzameling en transport stedelijk afvalwater (Wet milieubeheer)
- zorgplicht voor afvloeiend hemelwater (Waterwet)
- zorgplicht voorkomen structureel nadelige gevolgen van grondwater (Waterwet).

Feitelijk komt het er op neer dat de gemeente vanuit het oogpunt van volksgezondheid en veiligheid zorgdraagt voor een deugdelijke inzameling, berging, transport en/of lokale zuivering van stedelijk afvalwater, afvloeiend hemelwater en grondwater. De kans op overlast dient hierbij te worden beperkt tot maatschappelijk aanvaardbare normen. Deze taakverantwoordelijkheid geldt alleen indien de burger niet zelf op eigen terrein het hemel- en grondwater doelmatig kan verwerken.

Wat willen we de komende planperiode 2015-2019 bereiken?

Tot nu toe schreven wij voor onze gemeente op welke doelen wij wilden bereiken in de komende planperiode. Nu hebben wij de gewenste situatie benoemd waar wij samen met de andere waterpartners Land van Cuijk samen naar toe willen groeien en dat is vertaald naar de volgende ambitievoorstellen:

- Afkoppelen, hoe ver gaan we door? In principe alleen daar waar het doelmatig is.
- Innovatie en onderzoek. Innovaties zijn essentieel voor kostenbesparing en kwaliteitsverbetering.
- Databeheer. Daar waar kan opschalen en uniformeren.
- Gemalenbeheer, vanaf één beheerlocatie? Zowel gemalenbeheer als beheer drukriolering naar een of twee beheersdiensten toegroeien.
- Uitwisseling personele capaciteit. Ter vermindering kwetsbaarheid personeel over de gemeentegrenzen uitwisselen.
- Uniformering heffingsmaatstaf? Wordt onderzocht of dit mogelijk is.
- Toenemende betrokkenheid perceel-eigenaar. Bevorderen door intensivering van de communicatie.

Naast de uitwerking van de bovengenoemde ambitievoorstellen worden uiteraard ook nog de reguliere onderhoudswerkzaamheden uitgevoerd zodat het stelsel goed blijft functioneren. Deze bestaan voornamelijk uit het tijdig reinigen van kolken, riolen en gemalen, het onderhouden van gemalen en drukriolering en het beheren van de afkoppelvoorzieningen. Het aantal vervangingen blijft, vanwege de goede kwaliteit, de komende planperiode beperkt. Deze reguliere onderhoudsmaatregelen worden niet opgenomen in het IUP. Grotere (riolering) werkzaamheden wel.

Nog af te koppelen 27.600m ²	€ 690.000	2016 en 2017
Renovatie gemalen Oranjestraat en Mgr.Geurtsstraat	€ 45.000	In Uitvoering
Afkoppelen Elzendaalcollege	€ 90.000	gepland in de zomer en 2017/2018
Afkoppelen de Peppels	€ 20.000	
Watersysteem Weijergracht	€ 500.000	uitvoering 2017-2018
Bypass Veerstraat Klooster Julie Postel	€ 150.000	afhankelijk toestemming klooster
Irenestraat	€ 250.000	Herinrichting
Marijkestraat rioolvervanging	€ 160.000	volgt bouwprogramma
Optimaliseren drukriolering verplaatsen gemalen	€ 100.000	
Kerkstraat-Noord fase II	€ 130.000	uitvoering eind 2016
75 pompen vervangen 2016	€ 90.000	
3 IBA's vervangen	€ 36.000	

Tabel 4: Uitvoering vanuit VGRP.

Klimaatontwikkeling.

Op pagina 21 van het VGRP Boxmeer 2015-2019 is volgende tekst opgenomen: "De gemeente Boxmeer heeft haar watertaken goed op orde. De afgelopen planperiode is veel inspanning verricht in het reduceren van de verschillende wateroverlast knelpunten. Zo zijn de knelpunten bij de Jan Linders, het Maasziekenhuis en de parkeergarage aan de Koorstraat verholpen. Met behulp van rioolverruiming en slimme bovengrondse maatregelen en het afkoppelen van particulier terrein is de gemeente Boxmeer al een goed eind op weg met haar afkoppeldoelstellingen. Tot op heden is bijna 130.000 m² van de geplande 175.000 m² verhard oppervlak afgekoppeld". Het klimaat is aan het veranderen en leidt o.a. tot grotere en heftigere buien. De buien van 30 mei 2016 (o.a. Overloon) en 2 juni 2016 (o.a. Boxmeer en Beugen) heeft dit nog maar eens laten zien.

Het (hemel)watersysteem en de afvalwaterketen moet deze neerslag kunnen verwerken. Het besef groeit dat dit niet meer uitsluitend met grotere rioolbuizen is op te vangen, maar dat een integrale aanpak noodzakelijk is. De integraliteit heeft daarbij betrekking op afstemming binnen de afvalwaterketen als in de openbare ruimte. Dit proces wordt adaptatie aan klimaatverandering genoemd. In paragraaf 4.1 gaan we hier verder op in.

Foto 2: 30 mei 2016, Kuluutsheuvel Overloon

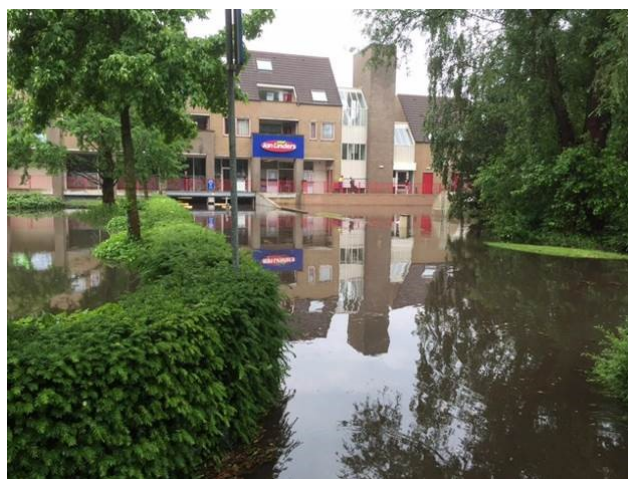

Foto 3: 2 juni 2016, thema klimaat actueler dan ooit!

3.5. Recreatie en toerisme.

De Gemeente Boxmeer is al enige tijd bezig om samenhang te verkrijgen in de ontwikkeling en het beheer van de disciplines Toerisme en Recreatie waarbij de Maasheggen en het

Oorlogsmuseum worden gezien als belangrijke dragers. In het op 7 april 2016 door de raad vastgestelde "Uitvoeringsprogramma Toerisme en Recreatie 2016-2020" geeft de gemeente aan hoe ze de integrale ontwikkeling, uitvoering en beheer op dit gebied voor de komende vijf jaar in samenhang wil realiseren. Hierbij is de samenhang gezocht tussen Toerisme/Recreatie, bossen en natuur op het gebied van ontwikkeling, realisatie en beheer. Dit alles binnen de diverse vastgestelde kaders zoals:

- Strategische visie Land van Cuijk;
- de raad heeft kaders gesteld voor het opstellen van het integraal uitvoeringsprogramma Maasheggen;
- het bosbeleid waarbij meer accent op recreatief medegebruik wordt gelegd;
- de raads werkgroep Schaartven 2015 heeft kaders gesteld voor de ontwikkeling van het Schaartven;
- de gemeente Boxmeer heeft € 250.000 subsidie beschikbaar gesteld aan het Oorlogsmuseum voor de doorontwikkeling en een duurzame exploitatie;
- samen in het Land van Cuijk is het rapport "De identiteit van het Land van Cuijk" opgesteld;
- het Regionaal Bureau voor Toerisme is in het leven geroepen ter vervanging van de VVV;
- Zowel vanuit de overheid maar ook vanuit het bedrijfsleven. Het beleidsveld Toerisme en Recreatie wordt een steeds belangrijkere economische drager.

Doel is om naast de verdere uitwerkingen zoals het integraal uitvoeringsprogramma Maasvallei/maasheggen, gebiedsontwikkeling Overloon, regionale afstemming en samenwerking, ook daadwerkelijk zaken te realiseren en invulling te geven aan de kreet, "We gaan aan de slag".

In uitvoeringsprogramma Toerisme en Recreatie zijn ook projecten opgenomen die direct een relatie hebben met de inrichting van de openbare ruimte. Het betreft hier o.a aanleg en reconstructie van recreatieve fietsroutes. Deze projecten zullen in het IUP worden opgenomen.

Projectnr. IUP Toerisme en Recreatie	Omschrijving	Kosten	Jaar van uitvoering
1	Fietspad Sambeeksedijk	€ 390.000	2017
2	Fietspad Siberië	€ 30.000	2016
4	Fietspad Heldersedijk	€ 140.000	2016
6	Voetpad de Vers	€ 30.000	2016
17	Heideontwikkeling en afwerking stortplaats Overloon	€ 150.000	2016
18	Heideontwikkeling Hondbergen	€ 35.000	2016
24	Bebording herkenning Land van Cuijk A73/A77	€ 25.000 per jaar	2016 / 2017

Tabel 5: Uitvoeringsprogramma Toerisme en Recreatie 2016 en 2017 opgenomen in IUP.

De jaren 2018 en 2019 kunnen nog niet worden opgenomen omdat voor 2017 geen middelen beschikbaar zijn voor alle in het uitvoeringsprogramma opgenomen projecten. Bij de kadernota 2016 zal dan ook een her prioritering moeten plaatsvinden.

3.6. Natuur en landschap.

In de gemeente Boxmeer is de afgelopen jaren veel geïnvesteerd in de ontwikkeling van natuur- en landschap. Zo is voor het Maasheggegebied het Integraal Gebieds Programma Maasheggen doorlopen. Momenteel loopt de planproces voor het Uitvoeringsprogramma Noordelijke Maasvallei. Dit in relatie met het deltaproces Maas en het project koploper "Oeffeltse Geul". Dit zal gaan leiden tot projecten welke in het IUP zullen worden opgenomen

maar zijn nog onzeker en liggen te ver in de toekomst om nu al een plek te krijgen. Hieronder is een dwarsdoorsnede gegeven van het voorstel project koploper "Oeffeltse Geul".

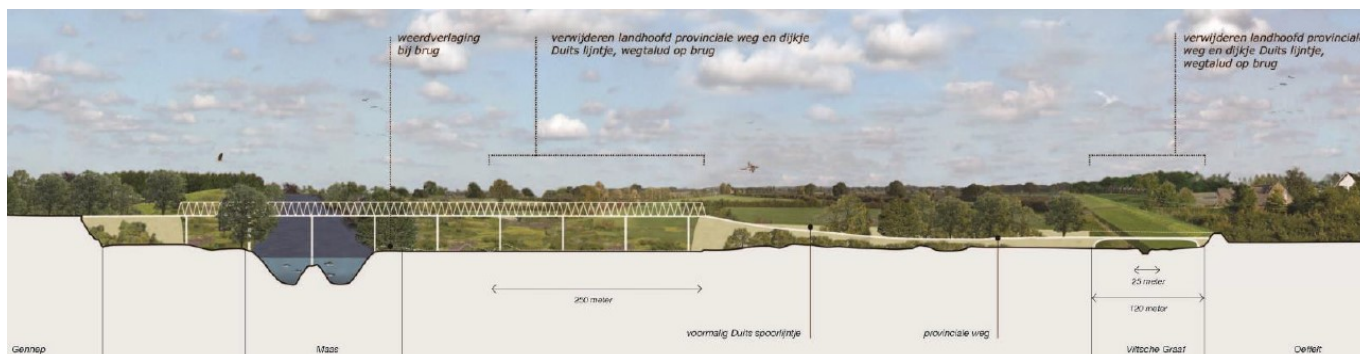

Fig. 11: Doorlatend maken landhoofd (2 openingen) en weerdverlaging, uitzicht vanuit noorden naar zuiden.

Op 12 december 2013 heeft de raad het Bosbeleids- en beheerplan 2014-2024 Gemeente Boxmeer vastgesteld. Hierin is op uitdrukkelijk verzoek van de raad aan de recreatieve functie van de gemeente bossen een zwaarder gewicht toe toegekend. De gemeente Boxmeer beheert de bossen volgens de methode van geïntegreerd bosbeheer. Deze methode streeft naar een evenwichtige invulling van de functies recreatie, natuur en houtproductie in de bossen. Het regulier beheer waaronder de houtoogst wordt niet opgenomen in het IUP. We vindt extra communicatie plaats over de oogst en de daarmee gemoeide overlast.

Om inzicht te krijgen hoe invulling kan worden gegeven aan het vastgestelde bosbeleid heeft de HAS een afstudeeropdracht gekregen voor het opstellen van een gebiedsvisie "Typisch Overloon, beleef het zelf". Het betreft hier geen concrete plannen die zoals ze zijn weergegeven kunnen worden uitgevoerd, maar het geeft wel een richting en structuur weer. Hieruit zijn wel concrete project voorstellen tot stand gekomen welke zijn opgenomen in het Uitvoeringsprogramma Toerisme en Recreatie 2016-2020 (zie paragraaf 3.5). Concrete projecten zullen in het IUP worden opgenomen.

Naast de bossen en de Maasheggen heeft de gemeente Boxmeer verschillende landschapselementen en ecologische verbindingzones in beheer. Voor het onderhoud hiervan wordt zoveel mogelijk samengewerkt met de gebruikers van het landschap. Dat zijn enerzijds de agrariërs, bewoners en vrijwilligers. Het betreft hier regulier beheer wat niet in het IUP is opgenomen.

3.7. Verkeer en vervoer.

De gemeenteraad heeft op 11 oktober 2012 het Verkeersveiligheidsplan Boxmeer 2013-2017 en het rapport Wegcategorisering 2012 vastgesteld. Op 30 juni 2016 behandeld de raad ter vaststelling de tussentijdse evaluatie en actualisatie van het Verkeersveiligheidsplan Boxmeer 2013-2017 ("Veilig op weg?"). De notitie gaat in op:

- de ontwikkeling van de verkeersonveiligheid in Boxmeer aan de hand van de ongevallenregistratie, die overigens de nodige beperkingen kent;
- de ontwikkelingen van de wegcategorisering in onze gemeente;
- de stand van zaken van het uitvoeringsprogramma in het VVP;
- de vooruitblik op de komende jaren met een geactualiseerd uitvoeringsprogramma infrastructurele maatregelen verkeersveiligheid.

Voor de uitvoering van de nog voor 2016 voorziene maatregelen is een bedrag van € 23.000 geraamd. Voor de maatregelen vanaf 2017 zijn investeringsbedragen van € 100.000 (2017), € 134.000 (2018) en € 65.000 (2019) nodig. Dat komt neer op gemiddeld circa € 100.000 per jaar. Het beschikbaar komen van de benodigde middelen wordt jaarlijks afgewogen bij

het opstellen van de kadernota. Voor 2017 zijn de benodigde investeringen voor verkeer en vervoer in de kadernota opgenomen. De opgenomen infrastructurele maatregelen zijn afgestemd in het kader van het IUP.

Infrastructurele maatregelen verkeersveiligheid	raming
2016:	
Voortzetting maatregelen herkenbare schoolomgeving	€ 3.000
Maatregelen zichtbaarheid bij VOP's Raamstraat Boxmeer	€ 10.000
DV-markering Venrayseweg (i.c.m. groot onderhoud)	€ 6.000
Benadrukken 60 km-poort met komportalen Mgr. Geurtsstraat Maashees	€ 2.000
Afsluiten Hogeindseweg tussen Zandsteeg en Heikant voor mvt. m.u.v. best.verkeer, Sambeek	€ 2.000
OFOS R. van Rijnstraat i.c.m. verv. automaat/bekabeling/lantaarns/detectie/deklaag Boxmeer	PM *
Totaal 2016 (excl. PM)	€ 23.000
2017:	
Voortzetting maatregelen herkenbare schoolomgeving	€ 3.000
Planvorming snelheidsremmende maatregelen Cuijkseweg-Molenstraat Oeffelt	PM **
DV-markering Grotestraat/Prov.weg (i.c.m. groot onderhoud)	€ 13.000
DV-markering Overloonseweg/Vierlingsbeekseweg (i.c.m. groot onderhoud)	€ 14.000
Gemeentebreed BOR-plan (Bromfiets Op de Rijbaan), deel 1	€ 70.000
Overloonseweg Vierlingsbeek: benadrukken bebouwde kom	PM ***
Totaal 2017 (excl. PM)	€ 100.000
2018:	
Voortzetting maatregelen herkenbare schoolomgeving	€ 3.000
Gemeentebreed BOR-plan (Bromfiets Op de Rijbaan), deel 2	€ 30.000
Rijkevoort DV (middellange termijnmaatregelen)	€ 90.000
DV-markering Mgr. Geurtsstraat (bubeko) Maashees	€ 11.000
Totaal 2018	€ 134.000
2019:	
Voortzetting maatregelen herkenbare schoolomgeving	€ 3.000
DV-markering Beugenseweg	€ 1.000
Definitieve snelheidsremmer Hagelkruisstraat Beugen	€ 5.000
Maatregelen oversteekbaarheid bij MSD hoek Wim de Körverstraat/Kleine Broekstraat Boxmeer	€ 7.000
Inritconstructie bij firma Havens Maashees	€ 7.500
Plateaus aansluitingen Bergkamp op Raaijweg en inritconstructie bij sporthal Overloon	€ 40.000
Bliksemschichten Gildestr.-Horsterweg; plein bij school; Kapelstr.-Sleijbergweg Holthees	€ 1.500
Totaal 2019	€ 65.000

* Deze maatregelen en/of versnelde uitvoering daarvan vloeien voort uit de scholenfusie. Er is opdracht verstrekt van € 9.500 t.l.v. het algemene voorbereidingskrediet om het plan uit te werken. Er zal een voorstel worden aangeleverd voor de raad van 30 juni 2016.

** Afzonderlijk project; eigen traject IVS.

*** Bepalen (aanvullende) maatregelen na uitspraak beroepszaak OM over "bonnenregen".

Tabel 6: Geactualiseerd uitvoeringsprogramma infrastructurele maatregelen verkeersveiligheid.

Enkele maatregelen maken deel uit van een groter project of kennen een eigen traject, waarvoor een afzonderlijk raadsvoorstel zal worden ingediend en zullen tevens in het IUP worden opgenomen. Een voorbeeld hiervan is het vervangen van de verkeersregelinstallatie Spoorstraat/Rembrandt van Rijnstraat. Kredietvotering door raad op 30 juni 2016.

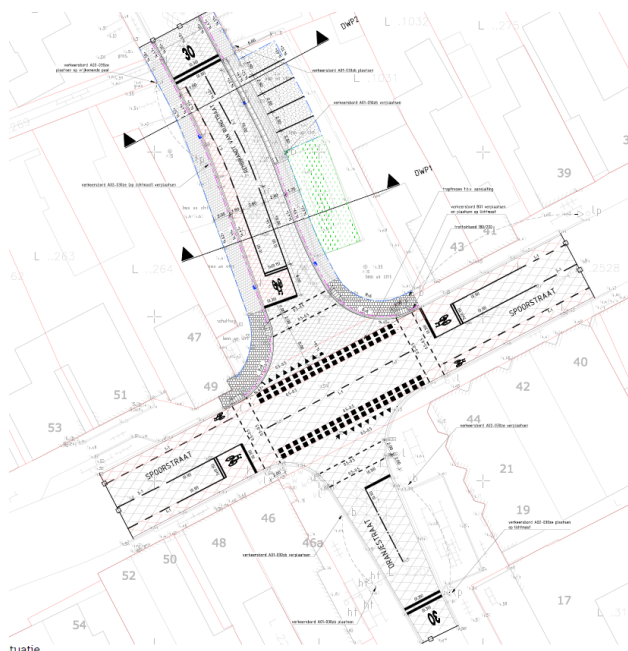

Fig. 12: Ontwerp OFOS kruispunt Spoorstraat/R. v. Rijnstraat.

Onderstaande tabel 6 geeft weer welke infrastructurele maatregelen de komende jaren in het kader van verkeersveiligheid moeten worden gerealiseerd. De grotere projecten worden opgenomen in het IUP. Kleinere aanpassingen zoals het herkenbaar maken van schoolomgevingen niet.

3.8. Openbare verlichting.

In 2012 is het verduurzamen van het areaal verlichting ingezet. Kort samengevat waren de belangrijkste beleidskeuzes;

Lamptype	toepassen LED-verlichting met kleurentemperatuur 4000K (neutraal wit).
Schakelen	toepassen nachtverlichting waarbij de nieuwe lampen worden gedimd.
Verlichting verkeerswegen buiten de bebouwde kom	niet verlichten, tenzij de veiligheid in het geding komt.
Verlichting fietsroutes buiten de bebouwde kom	alleen schoolroutes worden verlicht

Tabel 7: Beleidskeuzes vigerend beleidsplan Openbare Verlichting.

Het areaal verlichting bestaat uit 6.450 masten en 6.850 lichtpunten. Er zijn inmiddels 1.300 lampen vervangen door LED deels nieuw geplaatst. Inmiddels bestaat 20 % van het areaal verlichting uit LED. Momenteel is in voorbereiding en uitvoering om 497 LED-armaturen te plaatsen. Het betreft te plaatsen LED-armaturen in uitbreidingsplannen en LED-armaturen ter vervanging van bestaande armaturen. Uitvoering hiervan vindt plaats binnen de nog beschikbare kredieten voor het vigerende beleidsplan. Dit maakt dat het totaal wat bestaat uit LED-verlichting op 1.800 armaturen komt wat ca. 25 % van het totale areaal is.

In de kadernota 2015 zijn geen middelen voor 2017 opgenomen. Na het vaststellen van het

nieuwe beleidsplan in september/oktober zal duidelijk worden of er nog middelen beschikbaar komen. Vooralsnog worden vanuit openbare verlichting geen projecten in het IUP opgenomen naast het vervangen van de verlichting langs het Schilderspad in Boxmeer.

3.9. Herinrichting openbare ruimte.

Vanuit verschillende redenen kan er uiteindelijk voor worden gekozen om de bestaande openbare ruimte her in te richten. Gebeurde dit eerder vaak vanuit rioleringswerkzaamheden is dat nu meer vanuit functiewijziging of dat de ruimte aan zijn eindlevensduur is gekomen en moet worden vervangen. Kort gezegd, de ruimte is versleten.

Een voorbeeld van een herinrichtingsproject welke in het IUP wordt opgenomen is de Kerkstraat-Noord fase 2 in Oeffelt. Met dit herinrichtingsplan wordt tevens uitvoering gegeven aan de door de raad aangenomen motie op 4 november 2015, om de verdere voorbereiding van de uitvoering van de reconstructie/rehabilitatie van de Kerkstraat Noord te Oeffelt ter hand te nemen. De reconstructie wordt gecombineerd met de benodigde rioleringswerkzaamheden en het afkoppelen van verhard oppervlak. De kosten voor de reconstructie bedragen € 330.000,- excl. Btw.

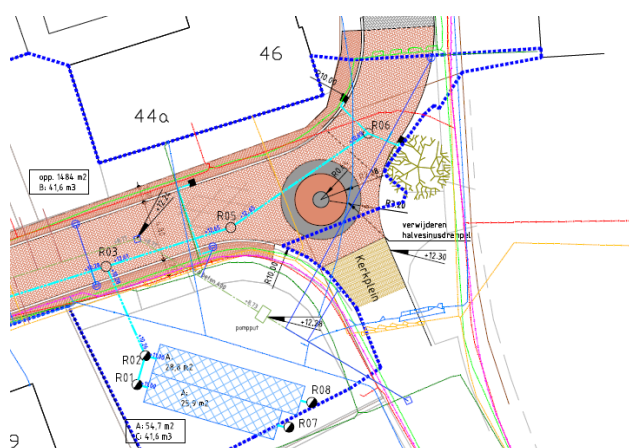

Fig. 13: Uitsnede ontwerp herinrichting Kerkstraat-Noord.

3.10. Gemeentelijke projecten.

Naast de projecten die ontstaan vanuit de reguliere taakvelden die samen de openbare ruimte vormgeven, kent de gemeente Boxmeer ook eigen zelfstandige eigen projecten die ook een relatie met die openbare ruimte hebben. Het merendeel daarvan zijn opgenomen in de Grondnota. Deze kent een eigen besluitvormingstraject en jaarlijkse actualisering en vaststelling. Om een totaaloverzicht te bieden worden de projecten in het IUP weergegeven.

De projecten vanuit de Grondnota worden gerealiseerd door de sector Ruimte van de gemeente Boxmeer. Ook vanuit de sector inwoners kunnen projecten bestaan die een relatie met de openbare ruimte hebben zoals de turnhal/Hoogkoor. Ook deze worden in het IUP schematisch weergegeven.

Fig. 14: uitsnede testpagina IUP project Grondnota Maasbroeksche Blokken 1^e fase.

Projecten van het grondbedrijf en overige, zijn alleen ter informatie opgenomen. Hierover vindt geen rapportage plaats vanuit het IUP.

3.11. Projecten Derden.

Ook zijn er projecten in voorbereiding en uitvoering waarbij de gemeente geen rol heeft anders dan uitvoering van haar wettelijke taken. Indien deze projecten een relatie met de inrichting van de openbare ruimte hebben worden ze ook opgenomen in het IUP. Als voorbeeld is hieronder weergegeven de verbeelding van de herontwikkeling locatie voormalig Maasziekenhuis. Dit project wordt geheel door derden gerealiseerd en ook na realisatie beheerd. Toch raakt dit plan de bestaande openbare ruimte en ook wordt er nieuwe openbare ruimte gerealiseerd. Derhalve worden soortgelijke projecten ook in het IUP opgenomen.

Projecten van externe partijen zijn alleen ter informatie opgenomen. Hierover vindt geen rapportage plaats vanuit het IUP.

Fig. 15: indicatieve verkaveling plan Maashaeghe (locatie voormalig ziekenhuis) en verbeelding testpaq. IUP.

3.12. Nutsbedrijven.

Naast onderhoudswerkzaamheden aan de openbare ruimte en projecten, hebben de werkzaamheden van de nutsbedrijven soms ook grote consequenties voor zowel de kwaliteit maar ook de overlast. Doel van het IUP is om zoveel mogelijk werkzaamheden op elkaar af te stemmen. Mochten er grootschalige werkzaamheden vanuit de nutsbedrijven noodzakelijk zijn dan wordt de afweging werk-met-werk maken altijd gemaakt.

Ook vindt er regelmatig afstemming met de nutsbedrijven plaats waarop de werkzaamheden en projecten met elkaar worden gedeeld. De nutsbedrijven (gas, water en elektra) hebben zich gebundeld binnen de Stichting Samenwerking Ondergrondse Infrastructuur (Synfra). Doel is om hierbinnen zoveel mogelijk afstemming te vinden dat ook de nutsbedrijven werkzaamheden gezamenlijk uitvoeren.

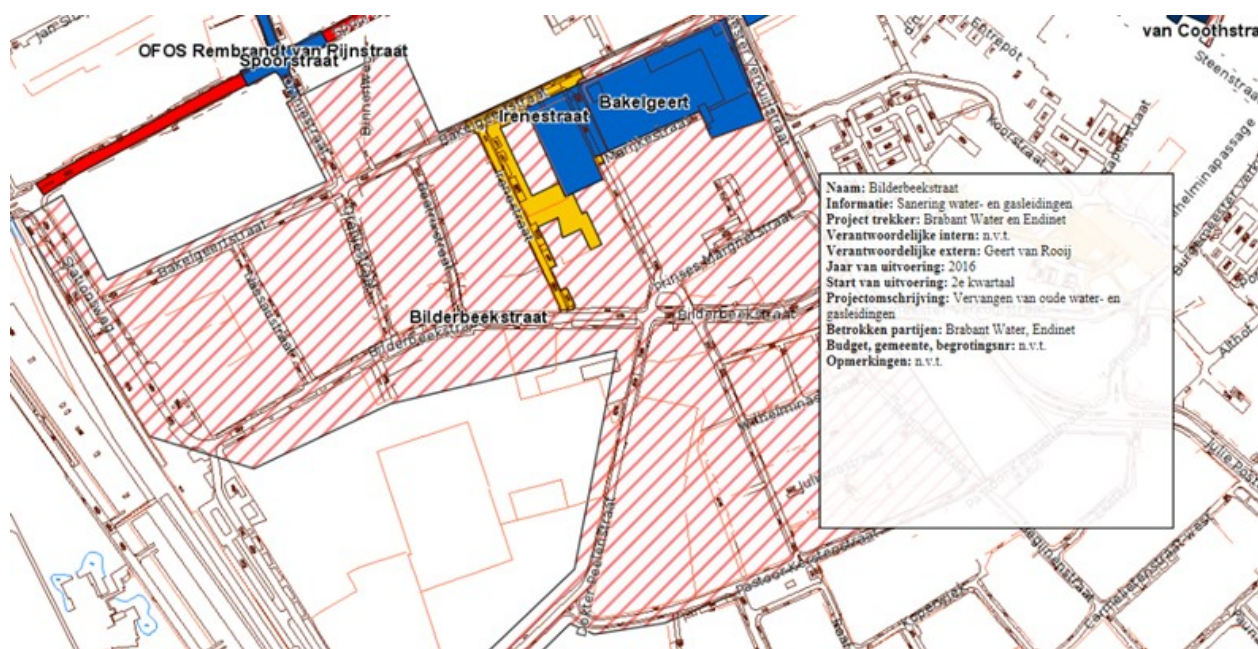

Fig. 16: uitsnede testpagina IUP project Grondnota Maasbroeksche Blokken 1^e fase.

3.13. Projecten andere overheden.

Periodiek komen ook (grootschalige) projecten voor van partijen zoals de provincie Noord-Brabant, Rijkswaterstaat en het waterschap Aa en Maas. Als binnen de planperiode dergelijke projecten spelen en deze een relatie hebben met de openbare ruimte, dan worden opgenomen in het IUP. Een voorbeeld hiervan is het recentelijk uitgevoerde onderhoud aan de N264 (A73-Oeffelt-Genneep).

Het IUP voorziet nog niet in deze werken. De komende periode zal navraag worden gedaan om ook hier inzicht in krijgen.

3.14. Finanzen.

In dit IUP wordt een globaal overzicht gegeven van de middelen die beschikbaar zijn voor de IUP projecten van de afdeling R-MRM. Hierbij wordt vermeld dat vanwege de integraliteit de projecten financieel gevoed worden door verschillende disciplines. De financiële middelen voor de nieuwbouwprojecten vanuit het grondbedrijf worden niet meegenomen.

Bij de prioritering van de projecten is steeds het uitgangspunt dat er sprake moest zijn van een technische urgentie en het moet aansluiten op de vastgestelde beleidsdocumenten. Hierbij is de technische urgentie van onderhoud wegen leidend. Door uitstel van noodzakelijk onderhoud is de kans op kapitaalvernietiging hier het grootst.

In onderstaande figuur is op taakveldniveau weergegeven welke kosten zijn gemoeid met de verschillende taakvelden vanuit beheer. Duidelijk is dat al enkel vanuit beheer jaarlijks veel geld is gemoeid met het beheer en in stand houden van de openbare ruimte. Daarnaast spelen nog diverse projecten vanuit grondbedrijf en ook zelfstandige kredieten.

Begroting 2016	Rekening 2014	Begroting 2015 inclusief wijzigingen	Begroting 2016	1e JS 2017	2e JS 2018	3e JS 2019
**** Wegen	2.617.386	2.433.268	2.413.718	2.377.869	2.295.207	2.243.129
**** Groenvoorzieningen en speelterreinen	1.340.711	1.403.882	1.332.154	1.323.369	1.318.798	1.262.900
**** Milieu en afvalstoffen	1.665.936	1.714.583	1.700.934	1.699.926	1.700.102	1.701.112
**** Riolering en zuivering	2.912.480	2.797.958	2.863.100	2.854.406	2.846.094	2.838.284
**** Recreatie en toerisme	339.141	559.139	353.569	345.877	344.693	343.136
**** Natuur en landschap	1.339.209	430.141	431.164	430.442	428.982	427.014
**** Verkeer en vervoer	223.948	177.383	172.027	171.946	171.864	171.782
**** Openbare verlichting	447.429	457.976	454.841	449.490	446.659	443.828
**** Gemeentewerken	572.869	609.487	629.781	626.751	622.429	616.977
***** Milieu, Realisatie en Mobiliteit	11.459.108	10.583.816	10.351.289	10.280.076	10.174.828	10.048.163

Fig. 17: uitsnede begroting 2016 (pag. 202) programma 6 Milieu, Realisatie en Mobiliteit

Naast de exploitatiebegroting worden jaarlijks ook diverse kredieten beschikbaar gesteld voor oa. wegen (€ 750.000) tbv reconstructie en rehabilitatie, bomenplan, verkeer en vervoer, verlichting en riolering.

Gekoppeld aan de P-cyclus zal periodiek worden gerapporteerd vanuit de voortgang van het IUP. Daarbij worden projecten vanuit het grondbedrijf en derden buitenbeschouwing gelaten. Grondbedrijf met daaraan gekoppeld de grondnota kent zijn eigen beslis en rapporteer cyclus.

Bij de 2^e berap 2016 zal een eerste (financiële) rapportage worden opgesteld voor het IUP.

4. Nieuwe ontwikkelingen en trends.

Vanuit duurzaam beheer blijft het uitgangspunt een veilige inrichting van de openbare ruimte en goed onderhoud. Goed onderhoud verlengt de levensduur en maakt het mogelijk investeringen verantwoord uit te stellen.

Daarnaast is het zaak dat de openbare ruimte functioneel en voldoende robuust is. Daarbij moet de inrichting zijn afgestemd op het huidige- toekomstige gebruik en beheer. Er zijn een aantal trends en ontwikkelingen gaande die ook gevolgen hebben voor de inrichting van de openbare ruimte. Daarbij te denken aan de ruimtelijke adaptatie ten gevolge van klimaatverandering (Masterplan Water) en ouderen die langer thuis wonen. Ook de revitalisatie opgave van de openbare ruimte door gewijzigd gebruik enerzijds en anderzijds door het bereiken van het einde van de technische levensduur, wordt toegelicht.

4.1. Ruimtelijke adaptatie.

Om ook in de toekomst prettig te kunnen wonen, werken en recreëren in ons land moeten we onze steden en dorpen inrichten met het oog op de toekomst. Door samen te werken kunnen we kansen benutten die de klimaatverandering met zich meebrengt en het bebouwd gebied beter bestand maken tegen hevige regenbuien, periodes van droogte en hitte en de gevolgen van een mogelijke overstroming.

Door nú maatregelen te nemen, maken we onze dorpen mooier en voorkomen we in de toekomst grote schade. Voor veel maatregelen geldt bovendien dat ze kosteneffectief zijn, als ze maar in een vroeg stadium in het proces worden meegenomen. Alle betrokken overheden en andere actoren zijn hier samen verantwoordelijk voor en spelen daarbij dus een belangrijke rol.

1. *Ruimtelijke adaptatie dwingt langere tijdshorizon af.*
Als we rekening willen houden met de klimaatverandering, is vooruit kijken van groot belang. We moeten nu handelen om in 2050 klimaatbestendige en waterrobuuste steden te hebben. Het Gemeentelijk Verbreed RioleringsPlan voorziet hier al in waarbij samenwerking in het Land van Cuijk en met het waterschap van groot belang is.
2. *Adaptatie dwingt een integrale benadering af.*
Vooruit kijken maakt het blikveld groter. Het leidt ertoe dat niet alleen naar het project zelf wordt gekeken, maar dat ook thema's als duurzame ontwikkeling mee gaan spelen. Betrokken partijen wegen belangen niet meer sectoraal af, maar juist integraal.
3. *Adaptatie voegt nieuwe ruimtelijke functies toe.*
Het meenemen van klimaatverandering, de langere tijdshorizon en people/planet/profit-aspecten zorgen ervoor dat niet alleen de functies in beeld blijven waar het project zich in eerste instantie op richt. Een gebied krijgt door adaptatie vaak ook meer, diverse ruimtelijke functies.
4. *Adaptatie vraagt om verruiming van het projectgebied.*
De langere tijdshorizon, de integrale benadering en het grotere aantal ruimtelijke functies leiden tot een verruiming van het projectgebied. Duurzamere en meer structurele oplossingen dienen zich hierdoor aan.
5. *Adaptatie zorgt voor betrokkenheid, vaart, enthousiasme en innovatie.*
Adaptatieprojecten vragen meer betrokkenheid van belanghebbenden. Er schuiven meer partijen aan. Draagvlak, motivatie en tempo nemen toe door bewustwording van nut en noodzaak. Er komen vaak meer innovatieve oplossingen boven tafel.

6. *Ruimtelijke adaptatie hoeft niet duur te zijn.*
Door ruimtelijke adaptatie vanaf het begin te integreren in een project blijken de meerkosten relatief gering te zijn.
7. *Adaptatie biedt kansen aan nieuwe sectoren.*
Verruiming van het projectgebied en het betrekken van diverse, voor het gebied vaak nieuwe sectoren bij gebiedsontwikkeling bieden kansen voor met name agrarische bedrijvigheid, recreatie, natuur, (woning)bouw en transport.
8. *Ruimtelijke adaptatie voegt kwaliteit toe aan de ruimtelijke ordening.*
Als ruimtelijke adaptatie een integraal onderdeel is van een project verbetert de leefomgeving. Er ontstaat meer draagvlak bij de betrokkenen, er ontstaan nieuwe ruimtelijke functies die de omgeving mooier maken en de structuur van economische sectoren wordt versterkt. De kans op suboptimale investeringen of desinvesteringen wordt kleiner.

Op het gebied van klimaatkansen is Boxmeer samen met het Land van Cuijk intensief bezig om hier al stappen in te zetten. Zo is het inspiratieboek "kwetsbaarheden en klimaatkansen" in het Land van Cuijk opgesteld (R-MRM/2015/565).

Foto 4: Ondertekening intentieverklaring Klimaatbestendig Land van Cuijk.

Dat de regio ook echt aan de slag wil met klimaatbestendigheid hebben de bestuurders op 27 Maart 2015 duidelijk gemaakt met de ondertekening van de intentieverklaring Klimaatbestendig Land van Cuijk. Tijdens het afsluitend symposium verklaarden zij dat ze als Klimaatcoalitie samen, maar ook met nieuwe partijen klimaatbestendigheid handen en voeten gaan geven en het belang er van ook uitdragen naar bewoners en bedrijven.

Onderdeel van het landelijke Stimuleringsprogramma Ruimtelijke Adaptatie (SRA) zijn impactprojecten. Een impactproject is een toonaangevend project op het gebied van klimaatbestendige stad, waterrobuust inrichten, vitale en kwetsbare objecten en slimme combinaties voor meerlaagsveiligheid. Het project draait in principe zelfstandig, met eigen financiële dekking om een opgave in een gebied of rond een bepaald thema op te lossen. Klimaatbestendig Land van Cuijk is in de eerste trance verkozen tot één van vijf impactprojecten.

<http://www.ruimtelijkeadaptatie.nl/nl/praktijkvoorbeeld-ruimtelijke-adaptatie/107/Impactproject-Land-van-Cuijk>

- Uiterlijk in 2020 is klimaatbestendigheid verankerd in het gemeentelijk beleid. Ruimtelijke plannen zullen dan 'klimaatproof' zijn en klimaatadaptief bouwen is gemeengoed. Dit doen we door bij de besluitvorming een duurzaamheidsparagraaf op te nemen bij alle ruimtelijke projecten.
- In 2030 wil Boxmeer en omgeving bestand zijn tegen de gevolgen van klimaatverandering (hier ligt een regionale intentieverklaring Klimaatbestendig Land van Cuijk aan ten grondslag. Landelijk ligt het jaartal overigens op 2050).

Maar het bleef niet alleen bij theorie er zijn ook al voorbeeldprojecten in de praktijk gebracht, waaronder twee trajecten voor het vergroenen van schoolpleinen. En bij de planvorming van de Steenstraat- Zuid is veel aandacht geweest voor klimaatadaptatie. Ook heeft de Steenstraat zelf recentelijk nieuwe bestrating gekregen met aandacht voor de opvang van regenwater en meer groen. Tenslotte is de tuinvergroeningsactie in het Land van Cuijk georganiseerd en blijven we afkoppelen. Maar er gaat nog veel meer gebeuren! In het vervolgproject Klimaatbestendig Land van Cuijk 2030 II gaan de partijen vanaf 2016 weer verder samenwerken om handen en voeten te geven aan dit thema. Reken erop dat klimaatbestendigheid de komende jaren meer en meer zichtbaar zal worden in het

Boxmeerse straatbeeld en structureel meegenomen gaat worden in het reguliere beleid! Schoolpleinen worden vergroend, bedrijventerreinen aangespoord om met het thema aan de slag te gaan, gevels en daken worden langzamerhand van groen voorzien en het openbaar groen wordt geleidelijk omgevormd tot een klimaatproof groenbestand. Tenslotte gaat Boxmeer een klimaatcoon realiseren; op een opvallende plek in de gemeente wordt een gebouw, al dan niet in gemeentelijk eigendom, van een groen dak én groene gevel voorzien. Bekender maakt immers beminder!

4.1.2. Masterplan Water.

Het landschap is door de eeuwen heen gevormd en geordend door het water. Niet alleen door de zee en de loop en ligging van beken en rivieren, maar ook door ingrepen van de mensen, zoals de vele dijken die het land en de inwoners beschermen tegen overstromingen.

Ook in de toekomst is het nodig dat we water gebruiken als het voornaamste ordenend principe in ruimtelijke planprocessen. Zo kunnen we omgaan met de gevolgen van klimaatverandering en kunnen we de noodzakelijke stappen zetten om Boxmeer duurzaam en klimaatbestendig in te richten. Vanuit dit principe is bij de actualisering van de organisatie de keuze gemaakt om de beleidsvelden duurzaamheid en natuur & landschap bij de afdeling Ruimte en Economie onder te brengen.

Het is al langer bekend dat ons klimaat aan het veranderen is. Het wordt vaker te droog, te nat en te warm. Toch staan we daar niet altijd bij stil. De regenbuien van de afgelopen periode en met name de bui op 2 juni (Boxmeer en Beugen) heeft ons maar weer eens met de neus op de feiten gedrukt. De hevigste bui die dag (meer dan 100 mm) heeft veel overlast veroorzaakt. Dit zowel in stedelijk gebied maar ook in het buitengebied. Er zijn veel particulieren en bedrijven die schade hebben opgelopen. De schade die de klimaatverandering veroorzaakt kan voor de gemeente Boxmeer oplopen tot 48 miljoen in 2050 als we niets doen. Ook in de toekomst is het nodig dat we water gebruiken als het voornaamste ordenend principe in ruimtelijke planprocessen.

De afgelopen jaren is al veel gedaan om de overlast te beperken. We hebben op 2 juni dan ook gezien dat op diverse plaatsen de maatregelen goed hebben gewerkt. Echter als een dergelijke grote hoeveelheid water in zo'n korte tijd valt dan kan het niet anders dan dat er overlast ontstaat. Toch zien we nog veel kansen waarbij (grote) hoeveelheden water kan worden afgevangen en geborgen. Dit is met name in de stedelijke gebieden het geval. Voor het buitengebied is het waterschap hoofdzakelijk verantwoordelijk voor het peilbeheer. Hier zal samen met het waterschap naar oplossingen moeten worden gezocht.

We willen samen met het waterschap, ZLTO en burgers/bedrijven evalueren wat er aan overlast was en op welke wijze deze is bestreden. Dit om knelpunten inzichtelijk te krijgen en mogelijke oplossingen te bepalen. Uiteindelijk moet er een Masterplan Water komen met maatregelen en waaruit duidelijk blijkt dat het thema water het voornaamste ordenende principe is.

Wel is het zo dat (klimaatbestendige) maatregelen zowel bij aanleg en beheer geld zullen kosten. In het VGRP 2015-2019 is daar al wel in voorzien maar als nieuwe maatregelen noodzakelijk zijn dan zal dit financieel consequenties hebben. Er zal dan ook een kosten en baten afweging moeten plaatsvinden.

Ook het proces rondom het Deltaprogramma Rivieren laat dit zien. Waterveiligheid staat daarbij voorop. Het thema water gaat in de toekomst een nog grotere stempel op de inrichting van onze leefomgeving zetten.

Maatregelen tegen wateroverlast centrum Boxmeer.

Middels een onderzoek (rapport 8 februari 2010) is bekeken welke maatregelen kunnen worden getroffen om de wateroverlast in het centrum van Boxmeer te beperken. In onderstaande kaart zijn de maatregelen weergegeven. Daarvan zijn er een aantal al gerealiseerd en een aantal zijn afhankelijk van ruimtelijke ontwikkelingen zoals AH/Hoogkoor, hoek Steenstraat/Burg. Verkuijlstraat en Carmelveste (Burg. Verkuijplein).

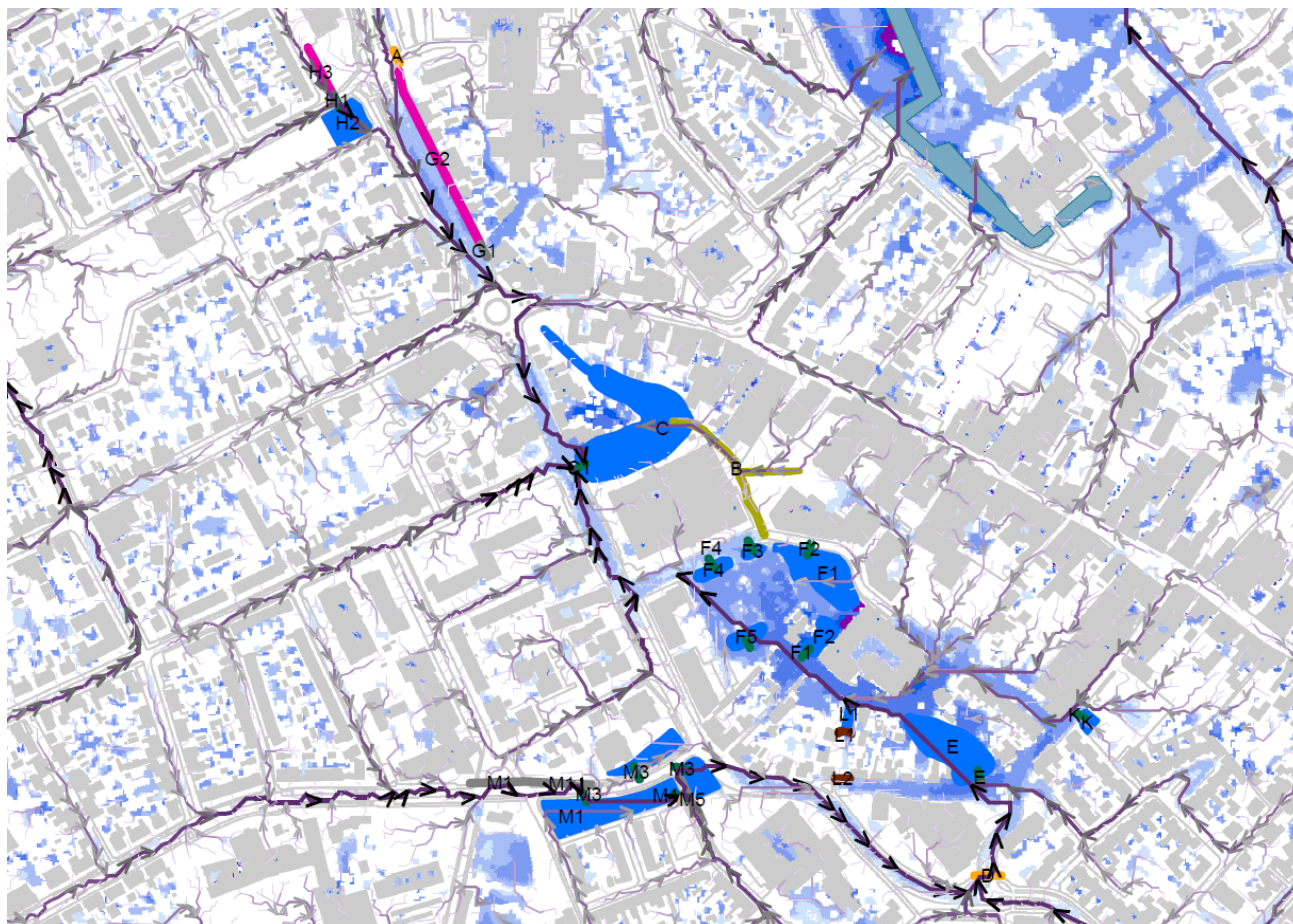

Fig. 19: Kaart stroombanen bij water op straat bui 40mm met voorgestelde maatregelen.

Uit het onderzoek is gebleken dat wateroverlast niet kan worden opgelost maar wel met 30% kan worden beperkt. Daarvoor dienen wel alle onderstaande maatregelen te worden gerealiseerd. Uitgangspunt is altijd geweest om zoveel mogelijk werk met werk te maken en aan te sluiten op (ruimtelijke)ontwikkelingen. Dit maakt dat noodzakelijke maatregelen soms vertragen. Bij de evaluatie meewegen hoelang uitstel verantwoord is.

Onderstaande tabel 8 maakt duidelijk dat veel maatregelen zijn gerealiseerd of binnenkort in uitvoering komen. De geel gemarkeerde maatregelen dienen nog te worden gerealiseerd. Met name de maatregel achter het Hoogkoor (maatregel C) is van groot belang om deze alsnog te realiseren. Daarnaast liggen er nog meer kansen om wateroverlast te beperken. Dit zal in het Masterplan Water zijn plek krijgen.

Een van de grotere maatregelen in het centrum van Boxmeer die momenteel in voorbereiding zijn is de herinrichting van de Weijergracht en het aanpassen van het watersysteem Weijergracht en Weijerplein. Voor de gracht is inmiddels subsidie aangevraagd in het kader van het 1^e trance Deltaplan Hoge Zandgronden voor maximaal € 124.999. Hiervoor is een projectplan watersysteem Weijergracht opgesteld (R-MRM/2016/2184). Voor de 2^e trance moet voor 1 juli een aanvraag zijn ingediend voor het Weijerplein. Ook hier kan maximaal € 124.999 subsidie worden verkregen.

Maatregel	Omschrijving	Status
A	Lijngoot realiseren in de inrit richting het Madeleine verpleegtehuis (aanne: afvoer 300 m3 richting het riool)	Gerealiseerd
B	Goot op maaiveld realiseren (0,1 m-mv) vanaf de Koorstraat en de parkeerplaats richting de groenvoorziening achter het zwembad	In afwachting van ontwikkeling AH/Hoogkoo.
C1	Groen achter het zwembad verlagen tot 1 m-mv vanaf de Burgemeester Verkuijlstraat inclusief het voormalig slootprofiel herstellen tot aan de rotonde Spoorstraat-Beugenseweg-Burgemeester Verkuijlstraat-Steenstraat	In afwachting van ontwikkeling AH/Hoogkoo.
D	Lijngoot realiseren op 't Pleintje ten hoogte van de kruising met de Julie Postsingel (aanne: afvoer 300 m3 richting het riool)	Technisch niet realiseerbaar.
E	500 m3 berging realiseren onder de parkeerplaats tussen de Burgemeester Verkuijlstraat en Hoogstraat	Gerealiseerd bij aanleg parkeerterrein Jumbo (Joodenpadje)
F	Verschillende groenvoorzieningen in het centrum verlagen tot 0,5 m-mv (met een talud van 1:2)	Infiltratie voorzieningen zijn gerealiseerd.
H	Groenvoorziening naast de Frans Halsstraat verlagen tot 0,5 m-mv in combinatie met het aanleggen van een verkeersdrempel op de Frans Halsstraat	Gerealiseerd
K	Maaiveld verlagen en inrichten als groenvoorziening (10*12*0,5 m) op parkeerplaats ten oosten van Burgemeester Verkuijlstraat	Afhankelijk gesteld van ontwikkeling Carmelveste (parkeerterrein EMTE)
L	30 m3 berging realiseren (heeft de gemeente reeds aangelegd) en plaatsen schutting (reeds aangelegd)	Gerealiseerd en ook weer weggehaald. Bleek niet te werken. Wordt nog naar andere oplossing gezocht.
M	Groenvoorzieningen verlagen ten noorden en zuiden van de Bilderbeekstraat tot 0,5 m-mv in combinatie met aanleg drempels op kruising Bilderbeekstraat-Bernhardstraat	Gekoppeld aan gemaakte afspraken met Elzendaal college bij ver/nieuwbouw. Wordt bij uitvoering bouw meegenomen.

Tabel 8: Maatregelen centrum Boxmeer beperken wateroverlast.

Juridische instrumenten inzetten als derden geen medewerking verlenen?

Uitgangspunt is geweest om zoveel mogelijk werk met werk te maken en aan te sluiten op (ruimtelijke)ontwikkelingen. Dit maakt dat noodzakelijke maatregelen soms vertragen. Ook is medewerking van derden vaak cruciaal. Hierbij wordt nu nog niet naar juridische instrumenten gegrepen als deze medewerking niet wordt verleend. Een voorbeeld hiervoor is mogelijke waterberging in De Meer bij het Kasteel. Uit de herberekening van het rioolstelsel Boxmeer (2008) is geconcludeerd dat aan de noordzijde nabij De Meer extra berging moet worden gerealiseerd van 6.500 m3. Dit is heel eenvoudig te realiseren bij De Meer hier is voldoende beschikbaar van 28.300 m3. Echter willen de eigenaren niet meewerken omdat ze bang zijn voor vervuiling door rioolwater. Dit zal in het Masterplan Water zeker een plaats krijgen.

Ook wateroverlast in het buitengebied.

Ondanks dat hier primair het waterschap aan de lat staat, heeft de gemeente ook een rol vanuit waterbeheer in het buitengebied. Afwateringssloten van het Waterschap en de gemeente staan in verbinding met elkaar.

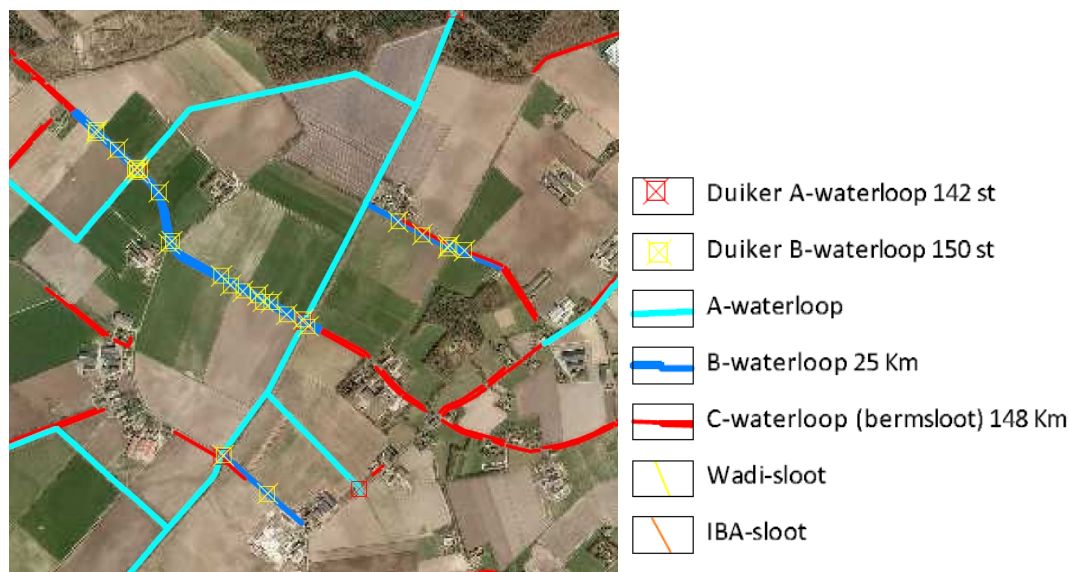

Fig. 20: Uitsnede gemeentelijke beheerkaart (Oploseweg Overloon) oppervlakte wateren gemeente Boxmeer. A waterlopen in beheer bij Waterschap, B en C waterlopen in beheer bij gemeente.

Deze kaart is constant in ontwikkeling. Op de planning stond al een na verkenning van alle sloten. Met name het nauwkeurig inventariseren en beheren van duikers onder wegen ed heeft daarbij extra prioriteit.

In het bestuurlijk overleg met het Waterschap van 10 maart 2016 is aan het Waterschap de vraag gesteld of ze samen met de gemeente en de grondeigenaren het buitengebied willen bekijken waar mogelijkheden liggen voor de waterhuishouding. Het Waterschap gaf aan dit te willen doen in het GGOR proces (Gewenst grond- en oppervlaktewater regime) wat voor onze regio gepland staat voor 2021. Gezien de ontstane wateroverlast ligt het voor de hand om met het Waterschap in overleg te treden of dit kan worden versneld. Ook dit moet zijn plek krijgen in het Masterplan Water.

Inmiddels heeft de ZLTO Boxmeer zich ook gemeld om inzicht te krijgen in de overstortfrequenties en de gemeentelijke sloten. Dit om te bekijken waar mogelijkheden liggen om overlast in de toekomst te voorkomen. We hebben de ZLTO voorgesteld dit proces met alle partijen gezamenlijk te doorlopen. Hier staan ze positief tegenover.

Naast wateroverlast (te nat) is ook verdroging (te droog) een onderwerp wat geagendeerd moet worden. Het buitengebied ondervindt namelijk beide gevolgen van klimaatverandering. In de toekomst zal zelfs het probleem van verdroging groter zijn dan het probleem van wateroverlast.

Ook verzekeraars melden zich voor afstemming.

Voor 24 juni 2016 zijn we ambtelijk uitgenodigd voor de tweede dialoog wateroverlast. Begin 2016 kwamen vertegenwoordigers van waterschappen, St. Rioned en het Verbond voor Verzekeraars al op initiatief van Klimaatverbond Nederland informeel bij elkaar om te bespreken hoe de verschillende werkvelden en verantwoordelijkheden bij elkaar aansluiten, en waar er mogelijk gaten vallen in de verwerking van wateroverlast nu en in de toekomst. Dit met het oog op de toenemende kans op wateroverlast vanwege o.a. een veranderend klimaat. Besloten werd toen om aan de hand van cases uit het verleden data en keuzes naast elkaar te leggen en zo het gesprek verder te voeren. Inmiddels heeft een vergelijkbaar initiatief van Rijkswaterstaat – lokale klimaatagenda zich bij de groep gevoegd. Enkele weken geleden waren alle partijen direct of indirect betrokken bij de wateroverlast in onder meer Noord Brabant. Men wil leren van deze nog verse ervaring aan de hand van twee cases in Brabant (Land van Cuijk en Tilburg). Men wil graag begrijpen hoe vanuit de verschillende invalshoeken van waterschappen, gemeenten (riolering) en particulieren/verzekeraars een en

ander is verlopen en tegen welke kwesties - die samenhangen met de verschillende verantwoordelijkheden van betrokken organisaties- mensen aanliepen. Ze zoeken naar informatie die behalve specifiek voor deze situaties mogelijk ook generiek zouden kunnen gelden.

Zowel Tilburg als Land van Cuijk werden niet alleen getroffen door het noodweer, maar zijn de afgelopen jaren ook initiatieven begonnen op het gebied van ruimtelijke adaptatie om o.a. wateroverlast op te vangen. In de case besprekingen wil men dit ook graag meenemen: in hoeverre heeft een zekere mate van bekendheid en voorbereiding op dit klimaatrisico geholpen?

Besloten is om met de wateroverlast van o.a 2 juni 2016 samen met het waterschap, ZLTO en burgers/bedrijven de wateroverlast te evalueren en te komen tot een Masterplan Water.

4.2. "Kijk eens door de ogen van de oudere".

De wereld en onze samenleving staan nooit en momenteel zeker niet stil. Dat betekent dat we als gemeente continu moet anticiperen op ontwikkelingen en veranderingen. Momenteel staan we als samenleving zelfs voor een bijzonder kantelpunt. Dat betekent dat in verschillende sectoren momenteel gelijktijdig een aantal belangrijke ontwikkelingen plaatsvinden die ervoor zorgen dat we onze samenleving fundamenteel anders gaan in te richten.

De samenleving is in rap tempo een stuk complexer geworden. Waar je vroeger een verzekering had, heb je nu tientallen keuzes. Inloggen met je Digi-D, reizen met de ov-chipkaart, betalen via je smartphone voor veel mensen geeft het vrijheid, mogelijkheden en gemak (zelfredzame). Terwijl anderen het vooral ingewikkeld vinden, niet meer kunnen volgen en levert het stress op (structuurzoekers). Momenteel geldt dat voor twee miljoen Nederlanders. Twee miljoen Nederlanders hebben in meer of mindere mate moeite om de samenleving te volgen. Volgens een recent rapport van het CPB groeit deze groep zelfs explosief met 35.000 per vijf jaar en is het aantal mensen dat langdurige zorg nodig heeft de afgelopen jaar vervijfvoudigd. De kloof tussen zelfredzame en structuurzoekers is groeiende. We moeten voorkomen dat we deze laatste groep mensen uitsluiten.

Wat betekent dat voor de openbare ruimte?

Het is de ruimte waar we kunnen zorgen dat deze mensen deels weer in de samenleving geplaatst worden. Dat we bij iedere beslissing die we nemen voor de openbare ruimte deze groep voor ogen houden. Het is belangrijk dat mensen elkaar blijven ontmoeten en in contact blijven met elkaar. Dat betekent dat we opzoek gaan naar de mogelijkheden die de openbare ruimte kan bieden als ontmoetingsplek, of als plek om tot rust te komen of waarin mensen werkzaamheden kunnen verrichten om aangehaakt te blijven bij de samenleving.

Naast de hierboven al genoemde Ruimtelijke adaptatie onderscheiden we nog drie belangrijke ontwikkelingen en veranderingen welke de komende jaren ook gevolgen hebben voor de openbare ruimte:

- ouderen die langer thuis wonen;
- participatiesamenleving;
- revitalisatie opgave van de openbare ruimte enerzijds door gewijzigd gebruik anderzijds door het bereiken van het einde van de technische levensduur.

Fig. 21: bron, VVN Magazine 2016 nummer 1.

We zien deze ontwikkelingen nu op ons af komen en nemen daarin graag een pro-actieve houding aan. De komende periode willen deze ontwikkelingen en de gevolgen voor de openbare ruimte nader verkennen. Dat stelt ons in staat om, indien nodig, al in een vroeg stadium voor te sorteren op deze ontwikkelingen. Dit kan voorkomen dat nu investeringen worden gedaan waarvan al binnen enkele jaren blijkt dat die investeringen door deze ontwikkelingen beter anders hadden kunnen worden besteed.

Om dit te voorkomen gaan we de ontwikkelingen met gevolgen voor de openbare ruimte in kaart te brengen. Onderdeel daarvan zijn in ieder geval de drie uitgangspunten die we alvast signaleren, maar we willen ook inzichtelijk krijgen welke ontwikkelingen er nog meer zijn die ook van toepassing kunnen zijn voor de openbare ruimte. Wij kijken vooruit om te analyseren wat gaande is in de samenleving en kijken wat de gevolgen hiervan zijn voor de openbare ruimte. Niet alleen voor de openbare ruimte als verzameling van stenen en groen, maar vooral ook voor de gevolgen voor de ruimte en de betekenis die dat heeft voor de gemeenschap. Naast de ontwikkelingen die we al hebben gesignaleerd, zien we de laatste jaren het nodige veranderen. Een greep uit deze ontwikkelingen:

- meer zelforganisatie vanuit de burger;
- complexer wordende samenleving;
- grotere segregatie, afzondering bevolkingsgroep(en);
- ontgroening en vergrijzing;
- meer onlineservices, bv. bezorgdiensten;
- wifi overal in de stad beschikbaar;
- opkomst van de elektrische fiets, herinrichting van de fietspaden;
- de zelfrijdende auto;
- delen is het nieuwe hebben;
- minder sporten in verenigingsverband;
- verschuiving in focus, welvaart -> welzijn
- duurzaamheid wordt belangrijker.

We gaan onderzoeken welke ontwikkelingen voor Boxmeer relevant zijn en welke effecten dit heeft op de inrichting van de openbare ruimte.

4.3. Participatiesamenleving in relatie met de openbare ruimte.

De inrichting en het beheer van de openbare lagen altijd volledig bij de overheid en het bedrijfsleven. De gemeente Boxmeer heeft al stappen gezet om de burger een actievere rol te laten krijgen bij de inrichting en het beheer van haar eigen woon en leefomgeving. Daarbij hebben de wijk- en dorpsraden een belangrijke en prominente rol.

Steeds meer komen verzoeken vanuit verenigingen, buurtverenigingen en zelfs individuele straten om een deel van het groen in de eigen straat, wijk of dorp te mogen beheren. Juist voor verenigingen is dit een mooie mogelijkheid om extra inkomsten te genereren. Er wordt 80% van de kosten vergoed welke we anders aan een aannemer zouden moeten betalen voor beheer op B kwaliteit. Om taken en verantwoordelijkheden goed vast te leggen wordt een contract opgesteld waarin afspraken formeel zijn vastgelegd. De ervaringen zijn over en weer zeer positief.

Momenteel nemen de volgende partijen een deel van het onderhoud op zich: wijk- en dorpsraden Holthees, Maashees, Rijkevoort, Vierlingsbeek, Boxmeer centrum, Fanfare Overloon, buurtverenigingen Harry van Daalplein en Pater Bleijsstraat (beiden Overloon). Totaal tegen een bijdrage van € 16.600 per jaar. Daarvoor onderhouden ze beplanting, hagen, rozen en vaak nog verzorgend gazons.

Ook hier staan de ontwikkelingen niet stil. We zullen de nieuwe trends in burgerparticipatie blijven volgen en daar waar mogelijkheden liggen voor Boxmeer deze nader onderzoeken en daar waar mogelijk ook daadwerkelijk toepassen. Ook zullen we wijk- en dorpsraden en verenigingen blijven stimuleren om hieraan deel te nemen.

4.4. Revitalisatie opgave van de openbare ruimte.

In onderstaand histogram, figuur 21 'jaar van aanleg', is de aanleg van wegvakonderdelen in vierkante meters gepresenteerd per periode van vijf jaar. Op deze wijze wordt inzicht verkregen in de opbouw van aanlegjaren van het gehele beheerareaal. Momenteel is 19 procent van de asfaltwegen ouder dan 60 jaar. Voor elementen geldt dat momenteel 39 procent ouder is dan 40 jaar. Totaal is ca. 65% van ons areaal wegen ouder dan 40 jaar en komt het einde van de levensduur steeds meer in zicht.

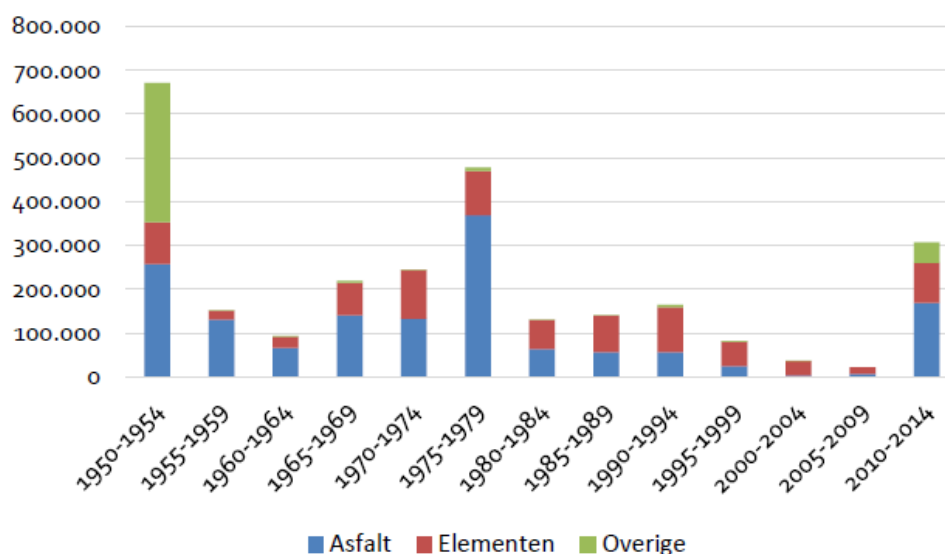

Fig. 22: jaar van aanleg uit rapportage wegbeheerplan 2016-2020.

In de rapportage "Wegbeheerplan gemeente Boxmeer" over 2016-2020 is de volgende aanbeveling gedaan: de komende jaren dient rekening gehouden te worden met het bereiken van de technische levensduur van de diverse wegen. De kosten voor het rehabiliteren van deze wegen zijn dusdanig hoog dat er extra investeringen nodig zijn.

Zoals voor alles geldt heeft ook de openbare ruimte niet het eeuwige leven. Als enkel de bestaande infrastructuur/constructie wordt vervangen praten we over rehabilitatie. In tabel 9 zijn de theoretische cyclische beheerkosten per verhardingstype weergegeven. Op basis van

1.400.000 miljoen m2 asfalt verharding en 860.000 elementverharding zou rehabilitatie van het totale areaal verhardingen ca. € 120 miljoen gaan kosten.

Gemiddeld belaste wegen asfalt		
Jaar van onderhoud	Onderhoudsmaatregel	Prijs per m ²
12	Dunne deklaag	€ 7,00
22	Overlagen	€ 18,40
32	Dunne deklaag	€ 7,00
40	Rehabilitatie	€ 52,12
	Totaal exclusief rehabilitatie	€ 32,40
	Totaal inclusief rehabilitatie	€ 84,52
	Per jaar exclusief rehabilitatie	€ 0,81
	Per jaar inclusief rehabilitatie	€ 2,11

Fietspaden elementen		
Jaar van onderhoud	Onderhoudsmaatregel	Prijs per m ²
20	Plaatselijk hertegelen (30%)	€ 3,76
32	Plaatselijk hertegelen (30%)	€ 3,76
44	Plaatselijk hertegelen (30%)	€ 3,76
54	Rehabilitatie	€ 52,25
	Totaal exclusief rehabilitatie	€ 11,28
	Totaal inclusief rehabilitatie	€ 63,54
	Per jaar exclusief rehabilitatie	€ 0,21
	Per jaar inclusief rehabilitatie	€ 1,18

Tabel 9: berekening cyclische onderhoudskosten asfalt en elementen wegbeheerplan 2016-2020.

De openbare ruimte bestaat naast verhardingen ook uit openbaar groen, bomen, verlichting, bebording en speeltoestellen. Aan de inrichting worden naast technische eisen ook functionele eisen gesteld. Daarbij is het zaak dat er balans bestaat tussen de verschillende functies. O.a de volgende afwegingen moeten worden gemaakt

- Inrichting moet functioneel en doelmatig zijn;
- Toegankelijke openbare ruimte voor alle gebruikers;
- Water is een van de voornaamste ordenende principes;
- Inrichting moet zodanig zijn dat onderhoudskosten beheersbaar zijn en blijven;
- Burgerparticipatie zowel bij planvorming alsook bij beheer.

Duidelijk is dat de leeftijd van onze openbare ruimte zodanig is dat het einde van de levensduur in zicht komt. Enkel regulier onderhoud zal niet meer afdoende zijn en er zal moeten worden nagedacht hoe de openbare ruimte vorm moet worden gegeven om invulling te kunnen geven aan functie en gebruik met daarbij rekening te houden met de trends en ontwikkelingen zoals ze in dit hoofdstuk zijn benoemd.

Foto 5: van Coothstraat Boxmeer.

Foto 6: Achter de Linde Overloon

Bovenstaande foto's zijn enkele voorbeelden van openbare ruimte welke tegen het einde van de levensduur loopt.

5. Samenvatting

Met het opstellen van dit Integraal Uitvoeringsprogramma 2016-2019 (IUP) is een eerste stap gezet om integraal inzicht te geven in de werkzaamheden en projecten die de komende jaren in uitvoering komen in de openbare ruimte. De komende tijd zal de meerwaarde van dit IUP moeten gaan blijken. Dit zowel als werk instrument voor de ambtelijke organisatie maar ook als communicatie instrument richting de raad en inwoners/bedrijven van de gemeente Boxmeer.

5.1. Conclusie.

Door in het GISportaal de grotere werken en projecten in één overzicht samen te brengen is inzicht ontstaan welke ingrepen in de openbare ruimte de komende jaren gaan plaatsvinden. Dit zowel vanuit de verschillende beheerdisciplines alsook projecten vanuit het grondbedrijf, van derden en de voorgenomen renovaties door de verschillende nutsbedrijven.

Bij de inventarisatie mij andere overheden en de woonmaatschappijen liggen nog kansen. Hierbij o.a. te denken aan afstemming (grootschalige) renovaties door woonmaatschappijen afgestemd op de openbare ruimte.

In het IUP is op hoofdlijnen nogmaals het beleid op de verschillende beheerdisciplines weergegeven. Duidelijk is dat met het beheer van de verschillende kapitaalgoederen jaarlijks veel geld is gemoeid. Het is dan ook van groot belang dat deze goed worden beheerd en in stand worden gehouden. Daarbij is het onderhoud aan de wegen maatgevend omdat hier de kans op kapitaalvernietiging het grootst is.

Naast de afstemming van werken en projecten is ook duidelijk geworden dat er nieuwe ontwikkelingen en trends zijn die andere eisen aan de openbare ruimte stellen. Daarbij is van het grootste belang dat het thema water als het voornaamste ordenende principe wordt gezien. Door samen te werken kunnen we kansen benutten die de klimaatverandering met zich meebrengt en het bebouwd gebied beter bestand maken tegen hevige regenbuien, periodes van droogte en hitte en de gevolgen van een mogelijke overstroming. Om hier invulling aan te geven zal een Masterplan water worden opgesteld.

De leeftijd van openbare ruimte in de gemeente Boxmeer is zodanig dat voor een deel hiervan het einde van de levensduur in zicht komt. Enkel regulier onderhoud zal niet meer afdoende zijn en er zal moeten worden nagedacht hoe de openbare ruimte vorm moet worden gegeven om invulling te kunnen geven aan functie en gebruik. Daarbij met name rekening te houden met klimaatadaptatie en gebruik specifiek voor de ouderen.

Het IUP zoals is weergegeven in het GISportaal kan goed worden ingezet als communicatie instrument. Dit zowel intern alsook extern. Voor de uitvoering van de werken in de openbare ruimte kan gebruik worden gemaakt van het op het IUP aangepaste communicatieprotocol openbare ruimte.

5.2. Aanbevelingen.

Op basis van het IUP en deze rapportage kunnen de volgende aanbevelingen worden gedaan:

1. Het IUP middels toegang GISportaal beschikbaar te stellen binnen de ambtelijke organisatie;
2. Het IUP middels toegang GISportaal beschikbaar te stellen aan de raad;
3. Het IUP te ontsluiten via de gemeentelijke website (GISportaal) voor alle burgers en bedrijven;
4. In overleg treden met andere overheden waaronder Rijkswaterstaat, Provincie Noord-Brabant en Waterschaap Aa en Maas om te bezien of ook zij projecten in voorbereiding en/of uitvoering hebben die een relatie hebben met de openbare ruimte en derhalve een plek moeten krijgen in het IUP;
5. Ook met alle woning coöperaties in overleg te treden voor afstemming projecten in relatie tot het IUP;
6. Het op het IUP aangepaste communicatieprotocol openbare ruimte van toepassing te verklaren voor de communicatie rondom de uitvoering van (grotere) werken in de openbare ruimte;
7. Naar aanleiding van de recentelijke wateroverlast een Masterplan water op te stellen;
8. Dat het thema water als een van de voornaamste ordenende principes wordt gezien;
9. Invulling geven aan het thema 'kijk eens door de ogen van de oudere';
10. Verder invulling blijven geven aan burgerparticipatie;
11. Enkel regulier onderhoud zal niet meer afdoende zijn en er zal moeten worden nagedacht hoe de ruimte vorm moet worden gegeven om invulling te kunnen geven aan functie en gebruik in relatie tot de versleten openbare ruimte.

Bijlage 1. Lijst onderhoud wegen 2016 – 2017

nr	Begin	Eind	Straatnaam	opp.	maatregel	kosten 2016
	2016					
					klein onderhoud	€ 200.000,00
1			Venrayseweg	7.092.000	EAB	€ 30.444,00
1			Venrayseweg	1.182.000	EAB	€ 5.096,00
2	K, Doormanstr,1	Beugense weg	karel doormanstraat	2.175.030	EAB	€ 8.700,00
3	J,d,Rooijstr	eind P,Bleijstr	pater bleijstraat	852.630	EAB	€ 3.427,00
4	1270B	Museumlaan	bergkampweg	2.016.880	EAB	€ 8.092,00
4	kombord	1480C	stevensbeekseweg	1.749.940	EAB	€ 6.970,00
4	Onverhard links en rechts	Fietspad rechts	stevensbeekseweg	2.183.380	EAB	€ 8.785,00
4	Fietspad rechts	Onverhard links en rechts	stevensbeekseweg	2.198.630	EAB	€ 8.918,00
4	Onverhard links en rechts	gemeente grens	stevensbeekseweg	3.719.250	EAB	€ 14.930,00
5	Overambt	Laurentiusstraat	willem i straat	870.020	EAB	€ 3.482,00
6	Na brug	Weg van links (sluis)	maasstraat	2.231.470	EAB	€ 8.909,00
7	hs,nr, 32	Raaijweg	de bergkamp	1.306.250	EAB	€ 5.242,00
7	Raaijweg	hs,nr, 32	de bergkamp	912.630	EAB	€ 3.640,00
8	kruising	Brederweg	rieterweg	569.000	EAB + fv	€ 9.639,00
8	kombord	M,Geurtsstraat	rieterweg	1.834.500	EAB + fv	€ 25.746,00
9	4780A	Siberie	vredepeelweg	1.282.690	overlagen	€ 26.347,00
10	Hazewinkel	Hoogveld	hoog werveld	2.295.160	overlagen	€ 38.820,00
11	Katsestraat	Wijkgrens	hogehoek	496.510	overlagen	€ 11.682,00
12	Vredepeelweg	gemeentegrens	kuulenweg	1.031.500	overlagen	€ 18.235,00
13	Zandkant	Einde verharding hsnr, 10	waterleidingstraat	1.975.170	overlagen	€ 32.952,00
14	Zandsteeg	nr, 4	heihekkenseweg	1.444.000	overlagen	€ 23.688,00
15	Heikant	Hsnr, 17	hoogeindseweg	224.260	overlagen + gr k	€ 6.000,00
15	Brug	Radioweg	hoogeindseweg	2.296.190	overlagen + gr k	€ 66.094,00
16	Hsnr, 7a	Mullemsedijk (onverhard)	Radioweg	1.931.050	overlagen	€ 27.561,00
17	Rijtjes	gemeente grens	rijtjes	701.590	overlagen	€ 14.013,00
18	Venrayseweg	wijkgrens	bossenhoekweg	813.690	overlagen	€ 10.000,00
18	Venrayseweg	wijkgrens	bossenhoekweg	1.164.000	overlagen	€ 18.271,00
19	Steenstraat	Oranjestraat	spoorstraat	2.752.000	deklaag	€ 59.140,00
19	Oranjestraat	St.Anthonisweg	spoorstraat		deklaag	€ 70.000,00
20	Radmakersstr,	Brouwersstraat	kerkstraat-noord	1.022.850	rehabilitatie	€ 200.000,00
20	komgrens	voetbalvelden	Hogehoek Oeffelt	570.000	overlagen + gr k	€ 26.714,00
	freesreparaties					€ 30.000,00
	scheuren vullen					€ 20.000,00
						€ 1.051.537,00

nr	Begin	Eind	Straatnaam	opp.	maatregel	kosten 2017
					klein onderhoud	€ 175.000,00
1			Radioweg	10.350.000	EAB	€ 44.505,00
2			Rondweg	23.760.000	EAB	€ 102.170,00
3			Prov.weg/Groeningseweg	5.400.000	EAB	€ 23.220,00
4			Rijkvoortseweg/Sprongseweg	11.543.000	EAB	€ 49.635,00
5			Hoogeindseweg	10.558.000	EAB	€ 45.400,00
6			prov.weg/Vortum mullem	12.408.000	EAB	€ 53.355,00
7			V'beekseweg/Overloonseweg	24.200.000	EAB	€ 104.060,00
7			Vierlingsbeekseweg	5.695.000	EAB	€ 24.500,00
8			Papenvoortsedijk	4.055.000	EAB	€ 17.436,00
9	0220 - A (nabij Rieterweg)	Vennenweg	broekweg	482.530	EAB	€ 1.928,00
10	Rondweg	Heikantweg	heikant	2.060.050	EAB	€ 8.500,00
11	kombord	St.Jozeflaan	broek	838.250	EAB + fv	€ 8.500,00
12	Hsnr, 5a	Rondweg	heikantweg	1.595.000	EAB + fv	€ 12.000,00
13	Theobaldusweg	0030C	baansestraat	808.880	EAB + fv	€ 6.500,00
14	Dorpsstraat	Kombord	heiveldsestraat	842.660	overlagen	€ 17.000,00
15	Overgang DK/SL	Haart	laag werveld	1.267.840	overlagen	€ 26.000,00
16	Kombord Oeffelt	Sloot	veerweg Oeffelt	1.433.040	overlagen	€ 30.000,00
17	Sloot	Onverhard rechts)	veerweg VM	1.982.470	overlagen	€ 39.000,00
17	Onverhard rechts)	Sloot rechts (Rekgraaf)	veerweg VM	1.070.530	overlagen	€ 21.000,00
17	1550B	gemeente grens	veerweg VM	1.184.970	overlagen	€ 24.000,00
18	Maas (einde weg)	Veerweg	maasstraat VM	511.410	overlagen	€ 11.000,00
19	Grotestraat	Begraafpl, (Hek)	kortestraat	783.160	overlagen	€ 27.405,00
19	Grotestraat	Begraafpl, (Hek)	kortestraat	333.380	overlagen	€ 11.655,00
20	Overloonseweg	eind 0490A	hatterweg	1.605.500	overlagen	€ 40.000,00
21	A, v, Dijkstr,	Einde	jan van eijckstraat	863.630	elementen	€ 35.000,00
22	Stalenberg	Einde	torenstraat	582.000	elementen	€ 24.000,00
23	Krolhoek	Halfverharding rechts	viitseweg	2.338.030	overlagen	€ 60.000,00
						€ 1.042.769,00